БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 234 (3206). | Сешанба, 30 ноябрь 1965 йил. | Баҳоси 2 тийин.

Пахтакорларимиз ўз байрамларини зўр хурсандчилик ва қувонч билан нишонладилар.

Бу байрам ҳамма ерда зафарли меҳнатимиз тантанасига айланди, колхозчилар, совхоз ишчилари ва барча меҳнаткашларни қишлоқ хўжалигини янада юксалтиришда янги муваффақиятларга илҳомлантирди.

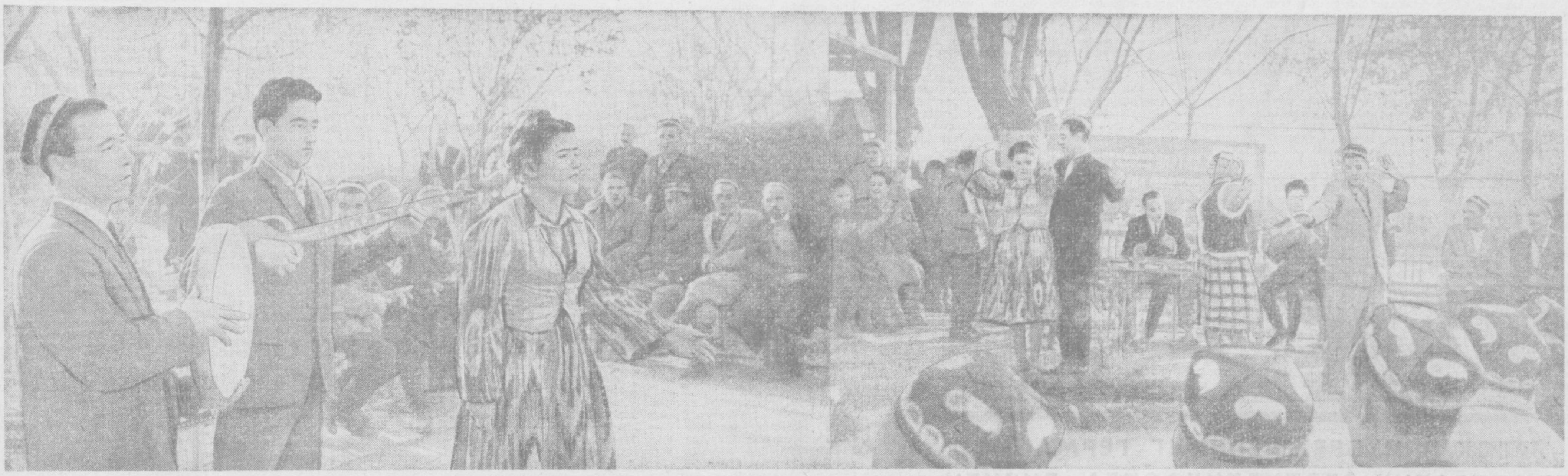

Пахта байрами — ғалаба байрами ҳамма ерда шоду-хуррамлик билан ўтди. Калинин районидаги Свердлов номли колхоз деҳқонлари ҳам бу улуғ айёмни тантанали равишда нишонладилар. Қуйлиқ маданият уйининг ҳаваскорлари колхозчилар хизматида бўлишди. Уйин-кулги, хурсандчилик авжига минди.

А. Абалян фотолари.

БАРЧА МАМЛАКАТ КОММУНИСТЛАРИНИНГ ИНТЕРНАЦИОНАЛ БУРЧИ

Ҳозирги дунёда ижтимоий тараққиёт учун, буюк революцион ишни олға силжитиш учун бир нафас ҳам тўхтамаётган ўткир, муросасиз кураш бормоқда. Социализм кучлари халқаро коммунистик, ишчилар ҳаракати ва миллий озодлик ҳаракати кучлари, демократия ва тинчлик кучлари империализм позицияларига актив ҳужум қилмоқдалар, уни қадамбақадам сиқиб бормоқдалар. Бу ҳужумнинг энг хилма-хил формалари бор ва у турли йўлларда — сиёсий, иқтисодий, идеология йўлларида олиб борилмоқда. Социализмнинг империализмга қарши тарихий кураши инсоният турмушининг туб проблемаларини ҳал қилишни белгилаб бермоқда.

Жаҳон революцион жараёни бундан буён қай тарзда ривожланади? Жаҳоннинг бир қисмида одамни одам эксплуатация қилиши ва эзиши қачонгача сақланиб туради, халқаро майдонда зўрлик ва зулм учун қачонгача жой қолади? Инсониятнинг социал тараққиётига қандай қурбонлар бериш йўли билан эришилади? Жаҳон термоядро уруши бўладими ёки бўлмайдими? — мана шу саволларнинг ҳаммаси ҳозирги замон жамиятининг диққат-марказида турибди.

Бу саволларга жаҳон социализм системаси курашининг, миллий озодлик ҳаракати, капиталистик мамлакатлардаги ишчилар синфи, аввало шу синф коммунистик авангарди олиб бораётган курашнинг практикаси жавоб бермоқда. Бу жавоб уларнинг Октябрь революциясидан бери ўтган қарийб ярим асрлик ажойиб ғалабаларида реал равишда гавдаланмоқда.

Ҳозирги замондаги уч буюк революцион кучларнинг ҳар қайсиси ўзига хос шароитда ҳаракат қилмоқда, ўз олдида турган вазифаларни ўз методлари ва воситалари билан ҳал қилмоқда. Бироқ, уларнинг манфаатлари ёнма-ён бўлиб турибди, уларнинг душмани битта, у ҳам бўлса — империализмдир. Империализмга қарши курашнинг ҳар бир соҳасидаги муваффақият бутун революцион фронтни олдинга силжитади. Барча революцион кучларнинг бир-бирига таъсир ўтказиши, бир-бирига кўмаклашмоғи, бир-бири билан ҳамкорлик қилмоғи учун объектив негиз мана шунинг ўзидадир.

Тажриба шуни яққол кўрсатиб бердики, революцион кучларнинг бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилишлари социалистик мамлакатларда янги жамият қуришни авж олдирмоқ учун, миллий озодлик ҳаракатининг янги ғалабалар қозонмоғи учун, ёш миллий давлатлар мустақиллигини мустаҳкамламоқ ва уларнинг социал тараққиёт йўлида олға бормоғи учун энг яхши шарт-шароитни таъминлаб бермоқда, халқаро ишчилар ҳаракатининг синфий душманга тобора кучлироқ зарбалар беришига имконият бермоқда, империализмнинг агрессив кучларини жиловлаб қўйиш, жаҳон термоядро урушининг олдини олиш имкониятини туғдирмоқда. Империализмга қарши курашаётган барча кучлар ҳаракатининг бирлигигина тинчлик, демократия, миллий мустақиллик ва социализм кучларининг уруш, реакция, мустамлакачилик ва империализм устидан оқибат натижада тантана қилишини таъминлаб беради. Ленин кўрсатиб ўтганидек, «бутун дунё пролетариати, сўнгра барча мамлакатларнинг бутун меҳнаткашлар оммаси ва бутун жаҳондаги миллатлар иттифоқ тузиш ва бирлашишга ўз ихтиёрлари билан интилмасалар, капитализм устидан ғалаба қилишни муваффақият билан тугаллаш мумкин эмас». (Асарлар, 31-том, 145-бет).

Коммунистик ва ишчи партиялар ҳаракатларининг бирлиги ҳозирги замондаги революцион кучларни жипслаштирувчи ядродир. Бунинг ҳақиқатан шундай эканлиги коммунистик ҳаракат ҳозирги замоннинг энг нуфузли сиёсий кучи бўлиб қолган, бу ҳаракат олдида турган тарихий вазифаларнинг ҳажми анча кенгайган ва шу вазифаларнинг мураккаблиги ошган бизнинг кунларимизда айниқса яққол кўриниб турибди.

Ишчи партияларнинг бирлиги ҳеч қачон ўз-ўзидан автоматик равишда вужудга келган эмас. Бу бирлик сабр ва матонат билан узоқ вақт ишлаш натижасида, марксизмни ревизионистик ва догматик тарздаги бузишларга қарши кураш натижасида, даврнинг энг зарур талабларига мос бўлиб тушадиган идеялар ва принципларни революцион ишчилар ҳаракатида барқарор қилиш асосида қўлга киритиб келинган.

В. И. Ленин ўнг оппортунизмга ва бу ўнг оппортунизмнинг ижодий марксизмнинг революцион принципларини ревизия қилиш йўлидаги уринишларига қарши нақадар муросасизлик ва изчиллик билан курашиб келганлиги, ўнг оппортунизмнинг ишчилар ҳаракатини орқага қайтаришга интилганлигини фош қилиб келганлиги жуда яхши маълум. Бу кураш социал-демократик ҳаракатнинг соғлом кучларини жипслаштиришга, оппортунистик хом хаёллардан халос бўлишда оммага ёрдамлашишга ва илмий коммунизмнинг принципиал негизида оммани бирлаштириш учун йўл солишга қаратилган кураш бўлган эди.

Октябрь революциясидан олдинги ва ундан кейинги йилларда Ленин сўл оппортунизм ва сектантчилик ишчилар ҳаракатига нақадар катта зарар етказаётганлигини кўрсатиб бермоқ учун жуда зўр назарий иш олиб борди. Лениннинг «Коммунизмда болаларча «сўллик» касали» деган китоби ва бошқа асарлари коммунистик партияларнинг ўз вазифаларини тўғри белгилаб олишларига ёрдам берди, қардош партияларга туғилаётган келишмовчиликларни коммунистик партиявийлик ва пролетар интернационализми руҳида ҳал қилишни ўргатди.

Янги тарихий шароитларда ҳам коммунистик ва ишчи партиялар жаҳондаги барча коммунистларнинг жипслигини мустаҳкамлаш устида сабот ва матонат билан, ленинча ишлаб келмоқдалар. 1957—1960 йиллардаги Москва кенгашлари бунинг ажойиб намунасидир. Коммунистик партиялар жаҳонда рўй берган ўзгаришларни чуқур анализ қилиб, марксизм-ленинизм назариясини ривожлантирадиган ҳамда ишчилар ҳаракатининг стратегияси ва тактикасини бойитадиган бир қанча янги идеяларни илгари суриб, революцион кучларнинг мустаҳкам бирлигига эришмоқ учун шарт-шароит яратиб бердилар.

Москва кенгашларида қардош партияларнинг келишиб, биргаликда қабул қилинган Декларацияси ва Баёноти шундай принципиал негиздирки, уларнинг турли формалардаги ҳамкорлиги мана шу негизда муваффақиятли равишда ривожлантирилиши мумкин. «Коммунистик ва ишчи партиялар, — дейилади 1960 йилги Москва Баёнотида, — меҳнаткашларни социалистик интернационализм руҳида, миллатчилик ва шовинизмнинг ҳамма кўринишларига муросасиз бўлиш руҳида ҳормай-толмай тарбияламоқдалар. Коммунистик ва ишчи партияларнинг, социалистик мамлакатлар халқларининг жипслиги, бирлиги, уларнинг марксизм-ленинизм таълимотига содиқлиги — ҳар бир социалистик мамлакат ва умуман бутун социалистик лагерь кучининг ва енгилмаслигининг асосий манбаидир».

Шу Баёнотда жипслашишнинг зарурлиги ҳам, шунингдек бу жипслашишнинг ғоявий-сиёсий платформаси, яъни коммунистик ҳаракатнинг барча отрядлари коллектив бўлиб ривожлантираётган, омма революцион курашининг тажрибаси билан узлуксиз бойитилаётган буюк революцион таълимотимизга содиқлик ҳам уқтириб ўтилган.

Халқларнинг тинчлик, миллий мустақиллик, демократия ва социализм учун олиб бораётган курашида кейинги йилларда Декларация ва Баёнотнинг идеялари руҳида янги муҳим муваффақиятлар қўлга киритилди. Бироқ, шуни эътироф қилиш керакки, революцион ишимизни янада ривожлантирмоқ учун ҳозирги вақтдаги мавжуд жуда катта имкониятлардан тўла фойдаланилмай қолди. Коммунистик ҳаракатда туғилган келишмовчиликлар революцион кучларнинг биргаликда қилаётган ҳаракатлари берадиган самарани анча бўшаштириб қўйди ва бунга путур етказди.

Қардош партияларнинг катта кўпчилиги коммунистик ҳаракатнинг 1957 ва 1960 йиллардаги Москва кенгашлари белгилаб берган бош йўли позицияларида маҳкам турибди. Баъзи партиялар коммунистларнинг муштарак платформасидан бутунлай фарқ қилаётган алоҳида позицияга ўтиб олдилар.

Шундай шароитда марксчи-ленинчи партияларнинг кўпчилиги мавжуд келишмовчиликларга қарамай, коммунистик ва бутун озодлик ҳаракати сафларини жипслаштиришга эришишни ва ялпи душманимиз бўлган империализмга қарши биргалашиб ҳаракат қилиш сиёсати асосида кескин кураш олиб боришни ёқлаб чиқмоқдалар. КПСС ва бошқа марксчи-ленинчи партиялар шу сиёсатни амалда ўтказиб келмоқдалар, империализмга кетма-кет зарба бермоқдалар, империалистик агрессиянинг пайини қирқиш, озодлик учун курашаётган халқларнинг ҳуқуқларини ҳимоя этиш руҳида биргаликда қилинаётган ҳаракатларни уюштиришга интилмоқдалар.

Мана шу тутилаётган йўл барча революцион кучларнинг олий манфаатларига — умумий душманга қарши кураш манфаатларига мос бўлиб тушмоқда. Бу йўл турли мамлакатлардаги коммунистларнинг ҳамжиҳатлилигини яхшилашга, вужудга келган келишмовчиликларни бартараф қилиш учун қулай бўлган зарур шарт-шароитни ва вазиятни етилтиришга ҳам ёрдам бермоқда.

(Давоми иккинчи бетда).

«ПАХТА БАЙРАМИ» ФОТОЛАВҲАЛАРДА

Янгийўл районидаги «Интернационал» колхозида деҳқонлар байрамни қувонч билан нишонладилар. Суратларда: 1. Колхоз партия ташкилотининг секретари М. Шукри ўғли мукофотланган илғор механизатор С. Бердиалиевга гилам топширмоқда. 2. Далада байрам.

М. Нуриддинов фотолари.

ПАХТА БАЙРАМИ—МЕҲНАТ БАЙРАМИ

ТЎЙТЕПАДА ТЎЙ

Ўрта Чирчиқда пахта байрами чинакам тўйга айланиб кетди. Шу тўй кунларида кимнинг чеҳрасига боқманг, шодлик аломатларини, кулгу ва табассумни кўрардингиз. Район маркази Тўйтепада ҳам, колхоз-совхоз қишлоқларида ҳам, бепоён пахта далаларида ҳам тўйга тўй уланиб кетди. Она-Ватанга пландаги 50.100 тонна ўрнига 58.000 тоннадан ортиқроқ «оқ олтин» армуғон этган ўртачирчиқлик заршунослар бу йилги катта ғалабалари шарафига шоду-хуррамлик билан байрам қилдилар.

Республикада хизмат кўрсатган механизатор Умрихон Ҳасанова раислик қилаётган В. Терешкова номли колхоз деҳқонлари бу йил ҳар қачонгидан ҳам баракали хирмон кўтариб, кўпчиликка намуна кўрсатдилар. Кечаги шанба ва якшанба кунларида колхозда «оқ олтин» тўйи бўлиб ўтди. Клубда пахтакор деҳқонларга катта зиёфат қилиб берилди, илғорларга мукофотлар тақдим этилди.

Ўртоқ Саидаҳмад Усмонов билан Ҳаким Саидғозиев ўртоқлар бошчилик қилаётган комплекс механизациялашган звеноларда илгарилари ҳосилдорлик анча пасайиб кетган эди. Комплекс механизация шарофати туфайли бу ҳар иккала звенонинг деҳқонлари кейинги йилларда пахта ҳосилдорлигини кескин даражада оширишга муваффақ бўлдилар. Бу йил пландаги 20—21 центнер ўрнига гектар бошига 28—30 центнердан хирмон кўтарилди. Ҳаммадан қувончлиси шундаки, пахта эрта муддатларда асосан машиналар ёрдами билан йиғиб-териб олинди, ҳосилнинг таннархи анча арзонлаштирилди, колхозчиларнинг моддий манфаатдорлиги эса сезиларли даражада оширилди.

Пахта байрамида ана шу катта ютуқлар кўпчилик ўртасида фахр ва ғурур билан таъкидланди. Механизатор — звено бошлиқлари Саидаҳмад Усмонов билан Ҳаким Саидғозиев ўртоқларга люлькали мотоциклар мукофот қилинди. Ўртоқ Усмонали Жумабоев раҳбарлик қилаётган участканинг ютуқлари ҳам жуда қувончли бўлди. Пахта тўйида Усмонали акага «Волга» автомашинаси мукофотга берилди!

Райондаги йирик пахтакор хўжалик бўлган Киров номли совхозда ҳам тўй тўйдек бўлди. Мамлакатга 6.310 тонна «оқ олтин» етказиб берган «Ленин йўли» колхозининг пахтакорлари байрамни дил тўла қувонч билан нишонладилар. Эл-юрт олдида берган сўзларининг устидан чиққан Охунбобоев номли, «Полярная звезда», «Северний маяк» колхозларининг ва бошқа илғор хўжаликларнинг деҳқонлари ҳам пахта байрамини шоду-ҳуррамлик билан ўтказдилар.

«Оқ олтин» тўйи район пахтакорларининг бир орзусига ўн орзу, бир ғайратига ўн ғайрат қўшиб юборди. Улар навбатдаги беш йилликнинг дастлабки йилида бундан ҳам қувончлироқ зафарларга эришиш учун шу кеча-кундузда тараддуд ишларини янада авжига чиқариб юбордилар. Экин майдонлари жадал суръатлар билан сифатли шудгорланаяпти, техника ремонт қилиняпти, ер ўғитга тўйдириляпти. Ўртачирчиқлик азамат пахтакорларнинг келажакдаги ғалабаларига оқ йўл тилаймиз.

ШОДИЁНА

БЎКА. (Телефон орқали олинди). Пахта байрами Бўка районининг «оқ олтин» соҳибкорларига ҳам зўр шодиёна ҳадя этди. Илғор хўжалик ҳисобланган «Ленин йўли» колхози аъзоларининг қувончи чексиз. Негаки, улар бу шодиёна байрамни давлатга пландан ташқари 700 тоннадан кўпроқ «оқ олтин» етказиб бериш билан кутиб олдилар. Хўжаликнинг ҳамма звенолари йиллик планнигина бажариб қолмай, мажбуриятларини ҳам ортиғи билан адо этдилар. Бу колхозда кейинги икки йил ичида пахта ҳосилдорлиги икки баравар ошди.

Кечқурун шинам қилиб безатилган клубга дала қаҳрамонлари йиғилишди. Энг олдинда азамат механизаторлар ўтиришибди. Колхоз партия ташкилотининг секретари Бекзар Абазаров дала меҳнаткашларини катта ва шодиёна байрам билан қизғин табриклади. У бу йил чинакам меҳнат намуналарини кўрсатган звено бошлиқлари, механизаторлар, сувчиларнинг номларини алоҳида ҳурмат билан тилга олди. Шунингдек, хўжаликда шудгорлаш ишлари тугалланай деб қолганлигини хабар қилди. Бу ерда байрам шодиёналари ярим кечагача давом этди.

Райондаги бошқа хўжаликларда ҳам пахта байрами зўр тантаналар билан нишонланди.

ҚИШЛОҚ СЕВИНЧИ

Карнай-сурнайларнинг овози узоқ-узоқларга таралади. Ясанган йигит-қизлар, кенсалар шийпон томон оқиб кетишмоқда. Бир зумда майдон кишилар билан гавжум бўлиб кетди. Тракторчи йигит доирани чертарди. Теримчи қиз орадан чиқиб ўйинга тушди. Кейин унинг ёнига дугонаси Тўтиё келиб қўшилди. Санам билан Тўтиёнинг ўйинидан мамнун бўлган одамлар қарсак чалишарди.

Икки сувчи — Шамсиддин билан Назми ўртага чиқишди. Бир-бирларининг белини ушлашиб, курашга тушишди. Чевар теримчи қиз Шарофатхоннинг рақсга тушиб ўйнаганида кишилар «барака топ», «кам бўлманг» деб қичқиришарди, узун сочларини чамбарак қилиб олган механик-ҳайдовчи қизнинг ашуласи ҳам пахтакорларни мафтун қилди.

Уйин-ашулалар, карнай-сурнайларнинг овози бир зумга тўхтади. Пахта байрамига бағишланган тантанали йиғилиш бошланди. Колхоз раиси Кибор Мамедов деҳқонлар меҳнатининг натижалари ҳақида қувониб гапирди. Ғолибларнинг номини тилга олиб мақтади. Бу колхоз деҳқонлари эътиборга сазовор иш қилишган. 1200 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 24 ўрнига 26 центнердан хирмон кўтаришиб, планни 111 процент адо этишган. Авваллари 16 центнердан пахта олинаётган бир неча звеноларда бу йил 36 центнердан «оқ олтин» етиштирилибди. Ерга, техникага меҳр қўйилаётганлиги сабабли ҳам иш ана шундай яхши бўляпти. Колхознинг ҳамма бригада, участка, звенолари пахта тайёрлаш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини ошириб бажардилар. Тантанали мажлис ўтказилаётган шу Свердлов номли участканинг аъзолари 900 ўрнига 1100 тонна «оқ олтин» топшириб, планни 26 иш кунида бажаришга муваффақ бўлдилар.

Тантанали йиғилишда пахтакор, механизаторлар бирин-кетин сўзга чиқдилар. Шудгорни эрта-индин тамомлаб, ҳар бир участка ва звенони ишчан ва ғайратли кишилар билан мустаҳкамлаш ҳақида гапирдилар.

Тантанали қисм тамом бўлди. Ҳаваскор йигит ва қизлар ўйин-кулгини давом эттирдилар.

«Интернационал» колхозида 20 га яқин миллат яшайди. Шунинг учун ҳам уларнинг ўйин-томошалари турли хилда бўлди. Ўзбек, татар, рус ва бошқа миллий ўйин ҳамда ашулалар ижро этилди. Колхозчиларнинг бир группаси Тошкентга, Янгийўлга келишиб кино-театрларда, музейларда бўлдилар.

Пахта байрами Янгийўл районининг ҳамма колхозларида меҳнат таронасига айланиб кетди. Механизаторлар шонли байрамни меҳнат вахтасида ўтказдилар. Улар салкам 2000 гектарга яқин ерни байрам кунлари шудгор қилдилар.

* * *

Пахта байрами Оққўрғонда ҳам дўстлик, биродарлик руҳида ўтди. Ҳамид Олимжон номли, «Озод», Куйбишев номли ва бошқа колхозларнинг азамат меҳнаткашлари байрамни шудгорлаш планини ошириб бажариш билан нишонладилар.

М. ҒОЗИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

БАРЧА МАМЛАКАТ КОММУНИСТЛАРИНИНГ ИНТЕРНАЦИОНАЛ БУРЧИ

(Боши биринчи бетда).

Бу йўл қардош партиялар катта кўпчилигининг қарорларида ва ҳаракатларида, март ойида бўлиб ўтган Маслаҳат учрашувининг ҳужжатларида ўз ифодасини топди.

Марксчи-ленинчи партиялар коммунистик сафларни жипслаштиришга қаратилган ҳаракатларга тобора кўпроқ эътибор бермоқдалар. Империализмга қарши биргаликда қилинаётган ҳаракатларда чиниқиб мустаҳкамланиб бораётган ҳамжиҳатлик, ҳамкорлик қардош партиялар вакилларининг ўзаро кенгайиб бораётган алоқаларида икки томонлама ва кўп томонлама учрашувларида мустаҳкамланмоқда ва ривожланмоқда.

Шу жиҳатдан қараганда коммунистларнинг халқаро миқёсда қилган ишлари, чунончи Латин Америкаси мамлакатларидаги барча қардош партиялар вакилларининг учрашуви, Ғарбий Европа мамлакатларидаги компартиялар вакилларининг Брюсселдаги конференцияси, Коминтерн VII конгрессининг 30 йиллигига бағишланиб, қирққа яқин компартия вакилларининг Прагада фикрлашиб олганлиги катта аҳамиятга эга бўлди. Мана шу учрашувларнинг ҳаммаси бирлик руҳида ўтди ва ўзларига хос масалаларни муҳокама қилиб, компартияларнинг 1957 ва 1960 йиллардаги халқаро йиғинларининг принципларини тўла равишда таъкидлади.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси бошқа марксчи-ленинчи партиялар билан биргаликда, революцион ишнинг олий манфаатларига амал қилиб, коммунистик ҳаракатда вужудга келган мушкулликларни бартараф қилмоқ учун ўзининг куч-ғайратини аямаётир. СССР билан Хитой ўртасидаги, ҳар иккала партияларимиз ўртасидаги муносабатларни нормаллаштирмоқ учун КПСС ва унинг Марказий Комитети қўлларидан келган ҳамма ишни қилдилар ва қилмоқдалар. Кейинги йилда КПСС Марказий Комитети энг муҳим конкрет масалалар устида бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилишни, давлат йўли билан муносабатларни ривожлантира беришни, кўпгина низоли проблемаларни ҳал қилишни Хитой раҳбарларига неча марталаб таклиф этди.

Бизнинг партиямиз ўзининг яхши ниятда эканлигини, барча революцион кучларни жипслаштиришга интилаётганлигини очиқ кўрсатиб, бир йилдан кўпроқ вақтдан бери очиқ мунозара қилаётгани йўқ. Бунинг сабаби партиямизнинг мунозара қилиш учун гап тополмаганида эмас. Ленин тарбиялаб вояга етказган КПСС ўзининг бутун тарихи давомида миллатчиликка, догматизмга ва ревизионизмга қарши, коммунистларни революцион марксизм назариясининг принципиал негизида жипслаштириш учун кескин кураш олиб борди ва кураш олиб бормоқда. Турли ниқоблар кийиб олиб, жумладан «ўта революционлик ниқобларини» ҳам кийиб олиб, коммунистик ҳаракатни тўғри йўлдан тойдиришга, бинобарин эса бу ҳаракатнинг ишчилар синфи иши учун олиб бораётган курашини заифлантиришга уринган ҳар қандай оппортунистларга нисбатан бизнинг партиямиз ҳамиша муросасиз бўлиб келди.

КПСС Марказий Комитети халқаро коммунистик ҳаракатнинг олий манфаатларини, империализмга қарши кураш манфаатларини назарда тутиб мунозарадан ўзини четга тортиб турди. Империалистик кучлар активлашган шароитда коммунистларнинг сафларида келишмовчиликларнинг кескинлашуви, ошкора мунозаранинг авж олиши синфий душманга қўл келади, озодлик ҳаракатига зарбалар урмоқ учун синфий душман мана шунинг ўзидан фойдаланади.

КПСС ва бошқа марксчи-ленинчи партиялар коммунистлар ҳаракати бирлигини таъминлашга интилаётганига жавобан, афсуски, Хитой Коммунистик партиясининг раҳбарлари шунга яраша ижобий иш қилмадилар.

Ҳаракатлар бирлигини ҳеч кимга зўрлаб қабул қилдириб бўлмайди, албатта. Бироқ, ҳар бир партиянинг, ҳар бир социалистик мамлакатнинг манфаатлари объектив равишда бир-бирига мос бўлиб тушади, бу манфаатларни коммунистик ҳаракатнинг ва социалистик ҳамдўстликнинг муштарак манфаатларига қарама-қарши қилиб қўйиш мумкин эмас. Социализм учун кураш манфаатларига сўзда эмас, балки амалда таяниб иш қилинадиган бўлса, шуни эътироф қилмаслик мумкин эмаски, буюк коммунистик армиянинг айрим отрядларини ҳар қанча жиддий келишмовчиликлар бир-биридан ажратиб турган тақдирда ҳам ялпи душманга қарши курашда бир жон бир тан бўлиб ҳаракат қилишдан бош тортиш шу отрядларнинг позициясини заифлаштиради, хатоларга, нуқсонларга олиб келади ва ялпи ишимизга жиддий зарар етказиши мумкин.

Ҳаракатлар бирлигини бузиш сиёсати, марксчи-ленинчи партияларга ҳужумни кучайтириш йўли бутун халқаро коммунистик ва озодлик ҳаракати учун зарарлидир. Бу йўл капиталистик мамлакатлардаги қардош партияларнинг фаолиятига ҳам ёмон таъсир қилмоқда, чунки бу партиялар қийин шароитда синфий душманга қарши кураш олиб бормоқдалар. Бу йўл халқаро демократик ташкилотларга катта зарар етказмоқда, уларнинг ишида соғлом бўлмаган вазият вужудга келтирмоқда. Бу йўл халқларнинг озодлик курашини, империализмга қарши бўлган барча кучларни жипслаштиришни анча қийинлаштирмоқда. Бу бузғунчилик йўли империалистик агрессорларга қарши олиб борилаётган қуролли курашнинг олдинги сафида турган ва шу сабабли жипслашган социалистик лагернинг ва бирлашган жаҳон коммунистик ҳаракатининг мададига айниқса муҳтож бўлган Вьетнам Меҳнаткашлар партияси ва Вьетнам халқи сингари қардош партияларга ва халқларга айниқса оғир зарба бермоқда.

Социалистик давлатларда раҳбарлик тепасида турган партиялар тўғрисида гап борганида биргалашиб ҳаракат қилишдан бош тортиш айниқса хатарлидир. Социалистик система — революцион кучларнинг энг катта ғалабасидир, империализмга қарши курашда бу кучларнинг асосий таянчидир. Социалистик система инсониятнинг социал тараққиёт йўлидан оғишмай олға боришини таъминловчи асосий фактордир. Империалистик кучлар активлашаётган шароитда социалистик мамлакатларнинг жипслигига путур етказиш аслини олганда революцион фронтни онгли равишда заифлантириш билан, тинчлик, демократия ва социализм душманларини онгли равишда рағбатлантириш билан баравардир. Биргалашиб ҳаракат қилиш учун курашаётган марксчи-ленинчи партияларнинг равшан ва аниқ позициясига эндиликда сиёсий ва ташкилий жиҳатдан сафларни бир-биридан ажратиш йўли, коммунистик ҳаракат сафини бузиш йўли ҳақиқатда қарама-қарши қилиб қўйилмоқда. Шу йўлни тарғиб қилиш билан бирга Совет Иттифоқига қарши антикоммунистик пропаганданинг энг ёмон намуналари руҳида қутуриб туҳмат ва бўҳтонлар қилинмоқда.

1917 йилдаги Октябрь социалистик революцияси ғалаба қилганидан бери империалистик сиёсатнинг тиғи ҳамиша бизнинг мамлакатимизга қарши қаратилиб келди. Бунинг сабаблари равшан. Тинчлик, демократия ва социализм душманлари Совет Иттифоқини ҳамда унинг қудратли иқтисодий базасини ва қуролли кучларини халқ манфаатларига қарши бўлган ўз ниятларининг амалга оширилишига ҳақли равишда энг катта тўсқин деб билмоқдалар. Бир неча ўн йиллар давомида совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида кўп нарсалардан ўзини атайин маҳрум қилиб бўлса ҳам мана шу иқтисодий базани барпо қилиб келди, халқ фаровонлигини ва маданиятини ўстирмоқ, мамлакатимизнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамламоқ ва биринчи социалистик революция давлатига тарих юклаган буюк интернационал вазифани имкон борича муваффақиятли бажармоқ учун шундай қилиб келди.

Бизнинг буржуа душманларимиз Совет Иттифоқини қоралашга, унга туҳмат қилишга интилиб, жамиятни революцион негизда қайта қуриш истиқболларини гумонли бир нарса деб кўрсатишга, коммунистик ҳаракат учун энг муқаддас бўлган, бутун дунё меҳнаткашлари учун энг қимматли бўлган социализм ғалабаларининг обрўйини тўкишга ва бу ғалабаларни камситишга уринмоқдалар.

Совет давлати «капитализмга томон айнимоқда» деб империализм идеологларининг туҳматдан иборат уйдирмаларини такрорлашни ва, ҳатто янги, социалистик ва коммунистик жамият қуришдан иборат тарихий вазифани амалга ошираётган, империализмга қарши қатъий жанг қилаётган асосий кучлардан ташкилий жиҳатдан ажралишга чақириш даражасига бориб етишни коммунистнинг виждонига тўғри келади, деб ҳисоблаётган кимсаларнинг ҳаракатлари империалистик пропаганда учун қилинаётган тортиқ-ку.

Улуғ Ленин коммунистларга таълим бериб айтган эдики, у ёки бу сиёсий йўлга, у ёки бу ҳаракатга баҳо бераётганда, бунинг кимга нафи бор, деган саволни қўйиш керак. Совет Иттифоқига, бошқа социалистик мамлакатларга, капиталистик мамлакатлардаги синфий душманнинг пайини қирқиш учун қаҳрамонларча кураш олиб бораётган марксчи-ленинчи партияларга қилинаётган атакаларнинг кимга нафи бор? Сиёсий ва ташкилий жиҳатдан сафларни ажратиш, коммунистик партиялар сафини бузиш йўлининг кимга нафи бор? Бу саволларнинг жавоби ниҳоят даражада равшан. Бундай атакалар, бундай йўл фақат империалистларга, тинчлик, демократия, миллий озодлик ва социализм душманларига наф етказади, холос.

Бундай ҳаракатлар аввало, шу ҳаракат ташаббусчиларининг ўзларига жуда катта зарар етказа олишини ҳам кўрмаслик мумкин эмас. Дарҳақиқат, ўз сафларини кимдан ажратмоқчилар ва кимга қарши бирлашмоқчилар? Аслини олганда бунда гап 1957 йилги Декларация ва 1960 йилги Баёнот позицияларида турган марксчи-ленинчи партияларнинг катта кўпчилигининг сафларидан ажралиш тўғрисида бораётир, империализмга қарши курашга ҳаракатлар бирлиги бўлсин, деб талаб қилаётган озодлик ҳаракати отрядларининг катта кўпчилиги сафларидан ажралиш тўғрисида бораётир.

Империализмга қарши курашнинг ҳаётий муҳим масалалари социалистик мамлакатлардаги коммунистик партияларнинг ва империализмга қарши бўлган бошқа кучларнинг биргаликда ҳаракат қилишларини қатъий талаб этмоқда. Ҳозирги кунда шундай бир масала борки, олий революцион бурчни бажаришга олиб борадиган йўлдаги принципиаллик шу масалага бўлган муносабат билан белгиланади.

Ҳозирги вақтда бутун дунё Вьетнам халқининг америкалик агрессорларга қарши олиб бораётган қаҳрамонона курашини ҳаяжонланиб кузатиб турибди. Бундай шароитда у ёки бу коммунистик партиянинг Вьетнам халқининг адолатли курашига бераётган ёрдами шу партиянинг ўз интернационал бурчини бажараётганини ҳал қилувчи синовдан ўтказмоқда. Совет Иттифоқи қаҳрамон Вьетнам халқига бутун зарур ёрдамни кўрсатмоқда ва бундан буён ҳам кўрсата беради. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, бизнинг халқимиз ўзининг интернационал бурчини муқаддас билиб бажариб келмоқда. Вьетнам Демократик Республикаси Меҳнаткашлар партиясининг ва ҳукуматининг раҳбарлари бу ёрдамга кўп марталаб юксак баҳо бердилар. Чунончи, яқиндагина, Октябрь социалистик революциясининг 48 йиллиги муносабати билан Вьетнам Демократик Республикасининг бош министри ўртоқ Фам Ван Донг бундай деди: «КПСС, Совет ҳукумати ва совет халқи бутун Вьетнам халқининг Америка империализмига қарши олиб бораётган адолатли курашига ҳал қилувчи ва актив мадад бериб келмоқдалар, Вьетнам Демократик Республикасининг ва Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронтининг тўғри позициясини қўллаб-қувватламоқдалар, Вьетнам Демократик Республикасининг мудофаа қобилиятини ва экономикасини мустаҳкамлашга ҳар томонлама ёрдам кўрсатмоқдалар».

Бошқа қардош партиялар ҳам Вьетнамни қўллаб-қувватлаш, империалистик кучларнинг агрессив активлигини жиловлаб қўйиш йўлида зўр ғайрат билан иш олиб бормоқдалар. Социалистик мамлакатлар бевосита моддий ёрдам бермоқдалар, бирдамлик ҳаракати, маблағлар тўплаш авж олдирилмоқда. Вьетнамга ўз қўшинларини юбораётган реакцион ҳукуматларга тазйиқ уюштирилмоқда — мана шулар партиялар фаолиятининг формаларидир, улар қўлланаётган кураш методларидир.

Лекин коммунистик ҳаракатнинг айрим отрядлари Вьетнам халқига кўрсатаётган ёрдамнинг ўзи ҳар қанча катта бўлмасин, бу ёрдам самарали бўлиши қардош партиялар ва социалистик мамлакатлар сарфлаётган куч ва ғайратнинг бир-бирига уйғунлаштирилишига кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Кейинги ойларнинг тажрибасини шу нарсани яққол кўрсатиб бердики, империализм коммунистик сафларнинг жипслиги заифланганлигидан фойдаланиб қолишга интилмоқда. Кимки, ҳамкорликдан бош тортаётган бўлса, агрессорга қарши биргаликда курашайлик, деган таклифни рад қилаётган бўлса, у Вьетнам халқининг курашига халақит беради, агрессорга ёрдамлашади.

Ҳозирги замон коммунистик ҳаракатининг негизини улуғ Ленин қурган эди. У, мана шу ҳаракатнинг принципиал ғоявий ва ташкилий асосларини яратиб берган эди. КПСС, бошқа марксчи-ленинчи партиялар Лениннинг «бутун дунёда ишчиларнинг коммунизм учун олиб бораётган синфий курашии бирлигини» (Асарлар, 31-том, 276-бет) амалда рўёбга чиқариш йўли билан ишчиларнинг ўз озодлиги учун курашидаги буюк масалаларни ҳал қилиш керак, деган васиятини муқаддас билиб, шу васиятга риоя қилмоқдалар. Бу бирлик революцион ишнинг катта ғалабалар қозонишига олиб келди. Ҳозирги кунда бунга қарши чиқиш, сафларни бузишга даъват қилиш — революция манфаатларига зид йўлдан боришнинг ўзидир, Ленинга қарши бош кўтаришнинг ўзидир, Ленин меросидан воз кечишнинг ўзидир.

Ҳозирги замондаги барча революцион кучлар манфаатлари ва мақсадлари бирлигининг объектив характери шу кучлар ҳамкорлигига путур етказишга, жаҳон революцион фронтини айрим тарқоқ отрядларга ажратиб юборишга қаратилган ҳар қандай уринишларнинг оқибат натижада барбод бўлиши муқаррарлигини олдиндан белгилаб беради. Бироқ, жаҳон коммунистик ҳаракати сафларининг бирлигига путур етказиш йўлида кучайиб бораётган уринишларга мана шунга асосланиб, панжа орасидан қараб туриш нотўғри бўлур эди. 1960 йилги Баёнотда кўрсатиб ўтилганидек «халқаро коммунистик ҳаракат бирлигини марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми принциплари асосида қатъий равишда ҳимоя қилиш, шу бирликка путур етказиши мумкин бўлган ҳар қандай ҳаракатларга йўл қўймаслик миллий мустақиллик, демократия ва тинчлик учун, социалистик революция, социализм ва коммунизм қуриш вазифаларини муваффақиятли ҳал қилиш учун олиб борилаётган курашда ғалаба қозонишнинг мутлақо зарур шартидир».

КПСС коммунистик сафларни, барча революцион кучларни жипслаштириш йўлида қаттиқ туриб келди ва қаттиқ турибди. Бизнинг партиямиз империализмга қарши, унинг реакция ва агрессия сиёсатига қарши, коммунизм ишининг тантанаси учун умумий кураш манфаатларини биринчи ўринга қўйиб марксизм-ленинизмнинг ана шу принципиал негизида мана шундай жипслашишга интилиб келди ва бунга эришишга ҳамиша ҳаракат қила беради.

Бизнинг партиямиз принциплар ҳисобидан ҳеч қачон ва ҳеч қандай ён берган эмас. Бизнинг партиямиз ҳар қандай оппортунизмга қарши, буюк марксизм-ленинизм таълимотини бузаётганларнинг ҳаммасига қарши муросасиз курашиб келди ва бундан буён ҳам ҳамиша муросасиз кураш олиб боради. Бизнинг партиямиз коммунизм қуришда муваффақиятларни таъминлаётган, бутун ялпи революцион ишимизнинг олға боришига ёрдам бераётган ленинча йўлдан бундан буён ҳам қатъият билан олдинга бораверади.

Бу йўл турмуш синовидан ўтди, мамлакатнинг энг зарур эҳтиёжларига, совет жамияти барча табақаларининг — ишчилар, деҳқонлар, зиёлиларнинг туб манфаатларига мос бўлиб тушмоқда, шунинг учун ҳам бу йўлни улар якдиллик билан маъқулламоқдалар ва чексиз қувватламоқдалар. Совет кишилари КПССнинг ташқи сиёсатини, мамлакатимизда коммунизм қуриш учун энг қулай халқаро шарт-шароит яратиб беришга, социалистик ҳамдўстликдаги барча мамлакатларни маҳкам жипслаштиришга ва уларнинг ҳамкорлик қилишига, халқларнинг озодлик ҳаракатини бутун чоралар билан қувватлашга, турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшашини ва тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган ана шу ташқи сиёсатини қизғин маъқулламоқдалар.

Бутун совет халқининг социал-сиёсий ва ғоявий бирлиги, Коммунистик партия, унинг Марказий Комитети теварагида, партия съездлари қарорларида, КПСС Программасида белгилаб берилган ленинча йўл теварагида жипслашганлиги — Советлар Мамлакати қудрати ва енгилмаслигининг манбаидир, олдимизда турган вазифаларни муваффақиятли ҳал қилишнинг гаровидир.

Жаҳон революцион ҳаракати ўзининг узоқ давом қилган ва қийин, лекин шонли ва буюк тарихи давомида кўп синовлардан ўтди ва кўпгина қийинчиликларни енгди. Ҳар сафар у мана шу қийинчиликлардан тағин ҳам кўпроқ мустаҳкамланиб ва тағин ҳам кўпроқ тажриба орттириб чиқиб олди. Халқаро революцион ҳаракат сафларини бузиш йўлида қилинаётган уринишлар натижасида туғилган ҳозирги қийинчиликлар ҳам муваффақиятли равишда бартараф қилинишига шак-шубҳа бўлиши мумкин эмас. Қардош партиялар коллектив бўлиб тўплаган жуда катта тажриба ҳамда барча революционерларнинг империализмга қарши, тинчлик ва социализм буюк идеаллари учун курашдаги ҳаракатлар бирлигини таъминлашга бўлган қатъий иродаси бунга гаровдир.

(«Правда»нинг 1965 йил 28 ноябрдаги бош мақоласи).

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИГА ВИЗИТИ

Совет Иттифоқи Коммунистик Партиясининг Биринчи секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Германия Бирлашган Социалистик Партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ва Германия Демократик Республикаси Давлат Кенгашининг раиси ўртоқ В. Ульбрихтнинг таклифига биноан, шу йил 27 ноябрдан 29 ноябргача Германия Демократик Республикасида бўлди.

Германия Бирлашган Социалистик Партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоларидан В. Штоф, Э. Хонеккер ва бошқа ўртоқлар иштирокида ўтказилган учрашувлар ва суҳбатлар самимийлик, қардошлик ва қарашларнинг тўла бирлиги вазиятида ўтди. Ҳар иккала томон ўз мамлакатларида социалистик ва коммунистик қурилиш қандай бораётганлигидан бир-бирларини хабардор қилдилар, Совет Иттифоқи Коммунистик Партияси билан Германия Бирлашган Социалистик партияси ўртасидаги муносабатларни янада ривожлантириш масалаларини муҳокама этдилар, шунингдек Европадаги ва жаҳоннинг бошқа районларидаги ҳозирги вазиятнинг энг муҳим проблемалари устида, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати масалалари устида фикрлашиб олдилар. Учрашув қатнашчилари иккала мамлакат ва партия ўртасидаги ҳар тарафлама алоқалар муваффақиятли ривожланиб бораётганлигидан чуқур мамнуният изҳор этдилар ҳамда Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикаси, Совет Иттифоқи Коммунистик Партияси билан Германия Бирлашган Социалистик Партияси ўртасидаги қардошлик муносабатларини чуқурлаштириш ва мустаҳкамлаш совет ва немис халқларининг, бутун социалистик ҳамдўстликнинг манфаатларига, тинчлик ва социализм кучларини мустаҳкамлаш манфаатларига мос бўлиб тушади, деган фикрга асосланиб, мана шу ҳар тарафлама алоқаларни кенгайтириш соҳасида амалга оширилиши мумкин бўлган чораларни тўла ҳамжиҳатлик руҳида муҳокама қилдилар.

Учрашув ва суҳбатларда КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг Германия Демократик Республикасидаги элчиси ўртоқ П. А. Абрасимов қатнашди.

ЮГОСЛАВИЯ ХАЛҚИГА САМИМИЙ ТАБРИКЛАР

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Югославия Социалистик Федератив Республикасининг миллий байрами — Республика куни муносабати билан Югославия Коммунистлар Союзи Марказий Комитетига, Югославия Социалистик Федератив Республикаси Иттифоқ Ижроия Вечесига, қардош югослав халқига телеграмма йўлладилар. Телеграммада самимий табриклар ва энг яхши истаклар билдирилади.

Л. И. Брежнев, А. И. Микоян, А. Н. Косигин ўртоқларнинг Иосип Броз Тито ва Петр Стамболич ўртоқлар номига юборган телеграммасида ишонч билдириб айтиладики, Совет Иттифоқи билан Югославия халқлари бахтсаодати йўлида, тинчлик, социализм ва коммунизм манфаатлари йўлида бизнинг партияларимиз ва мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик ва ҳар тарафлама ҳамкорлик алоқалари бундан кейин ҳам мустаҳкамланаверади ва ривожланаверади. (ТАСС).

ҚАРДОШЛИК САЛОМИ

СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Албания Халқ Республикаси Халқ Мажлиси Президиуми ва Албания Халқ Республикаси Министрлар Совети номига йўллаган телеграммасида Албаниянинг фашист босқинчилар зулмидан озод қилинганлигининг 21 йиллиги муносабати билан совет халқи номидан албан меҳнаткашларига қардошлик саломи топширдилар.

Телеграммада айтиладики, Совет ҳукумати Совет Иттифоқи билан Албания ўртасида дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш зарурлигини айтиб келди ва айтмоқда. (ТАСС).

Антонина Байдулина Тошкент подшипник заводи шлиповка участкасида контролер бўлиб меҳнат қилади. Унинг участкаси сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришда корхонада пешқадам. Антонина деталларни синчиклаб кўздан кечиргач, заказчи корхоналарга жўнатмоқда. Суратда: илғор ишчи ўртоқ А. Байдулина иш устида.

Қ. Розиқов фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЧЕХОСЛОВАКИЯ ХАЛҚИНИНГ СОВЕТ ХАЛҚИГА МАКТУБИ

Чехословакия халқининг дўстлик ва тинчлик эстафетаси томонидан 27 ноябрда Совет — Чехословакия чегарасига етказиб келтирилган ва совет халқига аталган мактубида қуйидагилар айтилади: Мақсадларимизнинг рўёбга чиқарилиши Чехословакия Социалистик Республикаси билан Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи халқларининг ҳар томонлама қардошлик муносабатларини узлуксиз чуқурлаштириб бориш билан чамбарчас боғлиқ деган тушунча Чехословакия халқининг асл фикри-зикри ва ҳис-туйғуларини ифода қилади.

Чехословакия халқи Совет Иттифоқининг ҳозирги халқаро ҳаётдаги авангардлик ролини юксак қадрлайди. Биз қаҳрамон Вьетнам халқининг Америка агрессорларига қарши олиб бораётган адолатли курашида у билан бирдаммиз. Биз Вьетнамдаги аҳвол Женева битимларига изчиллик билан риоя қилиш асосида ҳал этилсин, деб талаб қилмоқдамиз.

Қардош Совет Иттифоқининг ҳал қилувчи позицияси ва буюк кучини ҳамда социалистик мамлакатларнинг биргалашиб қиладиган ҳаракатларини биз Ғарбий Германия реваншчилари ва милитаристларининг қора ниятлари ҳеч қачон рўёбга чиқмаслигининг мустаҳкам гарантияси, деб билмоқдамиз.

Чехословакия халқи аввало барча хўжалик вазифаларини изчил бўлиб бажариш йўли билан жаҳон социалистик системаси бирлиги ва куч-қувватини янада мустаҳкамлашга қатъият билан ҳаракат қилаберади.

Улуғ Октябрь тажрибаси бизнинг зиммамизга ҳормай-толмай олға бориш, ўзимиз эришган барча ижобий нарсаларни мустаҳкамлаш, эскириб қолган нарсаларга барҳам бериш, социализм манфаатлари, коммунистик ғояларнинг ғалабаси йўлида Чехословакия халқининг ижодий ташаббускорлигини авж олдириш вазифасини юкламоқда.

ДЎСТЛАР БИЛАН

Яқинда мен КПСС Марказий Комитети делегацияси составида социалистик Чехословакияга бориш шарафига муяссар бўлдим. Делегация дўстларимизнинг идеология ишини ташкил этиш тажрибаси билан танишди.

Сафаримиз вақтида Чехословакиянинг пойтахти Прагадан ташқари Жанубий Чехия шаҳарлари Табор, Ческе-Будеевице, Крумлов, Индржихувградец; Словакия шаҳарлари Братислава, Топольчани ва Партизанскда бўлдик. Делегация Чехословакия Компартияси Марказий Комитети, область, шаҳар ва район партия комитетларининг раҳбарлари билан суҳбатларда бўлди, фан ва маданият ходимлари, ишчилар ва кооперативларнинг аъзолари билан учрашди.

Сафар вақтида бу социалистик мамлакатда олиб борилаётган идеология иши билан батафсил танишдик ва бу соҳада кўпгина ибратли ишларни кўрдик.

* * *

Чехословакия Компартияси Марказий Комитети марксча-ленинча назарияни пропаганда қилиш ва ўрганишга, ёшлар, зиёлилар ва ижодий ходимлар ўртасида партиявий-сиёсий ишларни кучайтиришга кўп эътибор беради.

Марказий Комитетнинг идеология бўлими ҳузурида тарих, фалсафа, давлат ва ҳуқуқ бўйича комиссиялар ишлайди. Улар ана шу фанларни янада ривожлантириш билан боғлиқ бўлган актуал масалаларни ишлаб чиқадилар ва муҳокама қиладилар. Бундан ташқари, Марказий Комитет ҳузурида социология институти ва социология жамияти ҳам мавжуд. Тадқиқот ишларига олий ўқув юртларининг 50 та кафедраси жалб этилган. Улар социологиянинг метод ва структуралари, жамият социология структураси назарияси (мамлакатнинг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда), Чехословакия жамиятининг социологик дифференцияси (шаҳар ва қишлоқ), шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг бўш вақтлардан фойдаланиши, иш соати ва бўш вақтнинг нисбати, жамоатчилик фикри, диний сарқитларга қарши кураш, меҳнатда моддий ва маънавий рағбатлантириш, шаҳар ва қишлоқда ҳаёт шароитларини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари, ёшлар билан ишлашнинг форма ва методлари, социалистик демократияни ривожлантириш, социалистик мамлакатлар ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлаш йўллари, техника прогресси ва ишчилар малакасини ошириш, сиёсий маориф системасини ташкил этиш каби ва бошқа актуал проблемаларни ҳал этадилар.

ҚАРДОШ КОММУНИСТИК ПАРТИЯЛАР ИШ ТАЖРИБАСИДАН

□ □ □

Чехословакия Компартияси Марказий Комитети ижтимоий фан ходимлари ўртасида партиянинг XIII съездига таклифлар тайёрлаш юзасидан катта ижодий ишни кучайтириб юборган. Шу мақсадда ташкил этилган ҳар хил группалар партия Марказий Комитети раҳбарлигида қизғин иш олиб бормоқда.

* * *

Бу ўқув йилида Чехословакия Коммунистик партияси сиёсий маориф системасини ҳам мазмун жиҳатидан, ҳам ташкилий томондан бутунлай янгича ташкил этмоқда. Илгари кўп йиллар давомида партия маорифи системасида марксизмнинг уч таркибий қисми ўрганиларди. Кейинчалик 1956 йилда пропагандани ҳаёт билан, корхоналар, қурилишлар ва кооперативлар коллективи олдида турган конкрет вазифалар билан узвий боғлашга эътибор кучайтирилди. Экономика пропагандаси биринчи ўринга қўйилди, айниқса конкрет экономикани ўрганишга эътибор кучайтирилди.

Янги ўқув йилида партия сиёсий маорифи системасида партия активининг ўқишига асосий эътибор берилади. Шу мақсадда райкомлар ва йирик корхоналар партия комитетлари ҳузурида кечки партия мактаблари ташкил этилган. Бундан ташқари, партия активининг бир қисми кечки марксизм-ленинизм университетларида ўқийди.

Партия пропагандасининг оммавий ва асосий формаси сифатида партия мажлислари биринчи ўринга қўйилмоқда. Коммунистларнинг бир қисми кундалик сиёсат масалаларини партия маорифи системаси тўгаракларида ўрганганликларини назарда тутиб, эндиликда партия сиёсати масалаларини коммунистлар мунтазам равишда партия мажлислари муҳокамасига қўйиб, ўрганишлари мақсадга мувофиқ деб топилди.

Бундан ташқари, назариянинг алоҳида проблемалари бўйича лекциялар цикли ташкил этилади. Прага шаҳар партия комитети касаба союзлари, Ёшлар союзи ва «Билим» жамияти учун сиёсий тарбияга доир масалалар юзасидан махсус тавсияномалар ишлаб чиққан.

Марксизм-ленинизм назариясини ўрганувчилар учун оммавий тиражларда ўқув қўлланмалари нашр этилаётир. Масалан, шу йилнинг ўзида экономика масалаларига доир 19 та брошюра, Чехословакия Коммунистик партияси тарихи бўйича 15 брошюра, фалсафага оид 5 брошюра, марксизм-ленинизм университети тингловчилари учун 15 брошюра ва бошқа зарур адабиётлар босилиб,

ЯХШИНИНГ ҚАЛБИ ҚУЁШ, ЁМОННИНГ БАҒРИ ТОШ

ТАРБИЯ ТЕМАСИДА

Инсон! Бу жуда кўркам ном. Барча халқларнинг улуғ кишилари, доҳиёна ақл эгалари инсонга жуда юқори баҳо берганлар. Санъаткор ёзувчи А. М. Горький ҳам: **«Мен инсондан кўра яхшироқ, ундан мураккаброқ ва ажойиброқ ҳеч нимани билмайман», — дейди.**

Инсониятнинг бахтли ҳаёт кечиришини чин қалбдан орзу қилиб келган илғор фикрли кишиларимиз одамларда ҳалоллик, ростгўйлик, оддийлик, камтарлик, поклик, сахийлик, меҳнатсеварлик каби олижаноб фазилатларни тарбиялаб келмоқдалар.

Биз башарият тараққиётининг олий чўққиси бўлган коммунизм жамиятини қураётирмиз. Бу қийин ва шарафли ишимиз давомида янги одам, янги инсоний қалблар воягa етмоқда. Билимга ташналик, ижодий меҳнат, поклик, адолат, дўстлик, қардошлик, чинакам инсонпарварлик ҳис-туйғулари ёшларимиз қалбида мавж урмоқда. Илғор совет ёшлари кекса революцион авлодларнинг шонли традицияларини давом эттирмоқдалар.

«Комсомольская правда» газетаси ўз анкетаси орқали ёшларга мурожаат қилиб: «Асосий мақсадинг нима?» деган саволни қўйди. Анкетага жавоб берган ёшларнинг 93 проценти шу савол рўбарўсига: «Асосий мақсадим — халққа хизмат қилиш!» деб ёзиб юборишган. Бу шунчаки гап эмас, албатта. Йирик қурилишларга, оғир участкаларга, саҳроларга борсангиз, узоқ йўлларга, баланд чўққиларга чиқсангиз — ҳамма ерда, аввало қалбида кўри бор азамат ёшларни кўрасиз.

Ҳа, чиндан ҳам инсоннинг энг гўзал даври ёшликдир. Бу даврда киши келажак учун ҳам маънавий, ҳам жисмоний куч тўплайди, ҳаётга тайёрланади. Яхши одатлар, маънавий фазилатлар касб этади.

Ёшлик инсоннинг бахт хазинаси тўлган чоғидир. Бу даврда қўлга киритилган ижобий фазилатлар инсон ҳаётига гўзаллик бахш этади.

Инсон ўз бахтини меҳнатда топади, кишининг гўзаллиги меҳнатда намоён бўлади, у меҳнатда чиниқади, камолотга эришади. Фидокорлик билан меҳнат қилаётган ҳар бир йигит-қиз шу куннинг қаҳрамони, коллективдаги эътиборли кишидир. Ота-боболаримизнинг «Дарё сувини баҳор оширар, одам қадрини меҳнат оширар» деган нақлини эсга олиш кифоя.

Лекин, ёшликнинг қадрига етмайдиган, уни ёшлик ғурурига қурбон қиладиганлар ҳам йўқ эмас. Уларнинг фаросати калта, диди дағал, хулқ-атвори тутуриқсиз, гаплари қўпол, муомалаларида беҳаёлик мавжуд. Улар орасида қўлидан бир чақалик иш келмаса ҳам барча яхши традицияларни рад этадиган бачкана нигилистлар, ҳамма нарсага ишончини йўқотган умидсизлар, ҳисси сўнган, совуқ назар, ҳафсаласизлар ҳам учрайди.

Ҳали орамизда қолоқ тушунчали кишилар борлигини инкор қилмаймиз. Айрим «бинойи»дек ёшларимиз ўткинчи, бемаъни қилиқларга ортиқча бериладилар. Бу тоифадаги кишилар маънавий гўзалликни билим ва меҳнатдан эмас, балки турли хил тақинчоқ ва безаклардан ёки кийим-кечакдан ахтарадилар.

Яхши модани ҳеч ким инкор этмайди. Аксинча, кишига эстетик завқ бағишлайдиган ҳар қандай модани бутун жамоатчилик қўллаб-қувватлайди. Бинобарин, ўткинчи «безак»ларни мода деб, унга тақлид қилишнинг нима қизиғи бор?

Баъзан касби-корининг тайини йўқ, ота-онасининг «обрўйи», пули соясида юрадиган, жамоат ўртасида ўзини тутолмайдиган ёшларни учратиб қоласан, киши! Улар ҳеч кимни менсимайдилар, оғзидан бемаза иборалар чиқади. Айтингчи, бундай ишёқмас такасалтанглар кимга ёқади? Ҳеч кимга! Ундан ҳамма нафратланади, ҳазар қилади.

Совет ёшлари ҳамма жойда ўтмишнинг ярамас сарқити бўлган ҳар қандай сўкинишга қарши кураш олиб боришлари керак. Бундай ярамас гапларга тоқат қилиш мумкин эмас.

Стилягаларнинг феъл-атворлари, одат-услублари инсон учун энг гўзал давр бўлган ёшлик даврининг бевақт қариб қолишидан далолат беради. Уларнинг бутун ўй-хаёли кийимда, причёскада. Улар фақат «джаз» музикасини, унда ҳам кийимларига ўхшаган энг сиққалашган музиканигина тушунадилар. Улар «буги-вуги» ёки «рокк-н-ролла» сингари танцаларгагина тушадилар. Бу танцаларда эркакларга хос гўзалликдан ва хотин-қизларга хос ажойиб назокатдан маҳрум бўлган қандайдир ғайри табиийлик бор.

Стилягани соғлом ва гўзал танадаги йиринг бойлаган яра билан таққослаш мумкин. Юқумли касалликларга қарши қандай кураш олиб борилса, стилягаларнинг таъсирига ҳам шундай кураш олиб бориш керак.

Ҳар бир йигит-қиз ўзини ўсиб, улғаяётган кишигина эмас, балки янада гўзалроқ, яна ҳам камол топаётган етук инсон деб ҳис этиши керак. Улар жамият олдида ўзи учун, ўзининг шахси учун, ўзининг характери учун жавобгар эканликларини сира эсдан чиқармасликлари зарур.

Маълумки, инсонни чинакам инсон қиладиган нарса унинг яхши фазилатидир.

Баъзи ёшларнинг кексаларга дуч келганда, уларга эътиборсизлик билан қараб, салом бермасдан ўтишлари беҳаёлик ва ҳаддан ташқари одобсизлик белгисидир.

Саломингиз бўлса, назардан қолмайсиз, саломингиз туфайли кишиларнинг меҳрини уйғотасиз. Аксинча, саломлашишга одатланмаган киши чиройли кийинган, ўзи хушбичим бўлса ҳам кишилар кўзига совуқ, истарасиз бўлиб кўринади.

Шуни ҳам айтиб ўтиш кераки, ўз-ўзини тия билиш одобли кишининг юксак фазилатидир. Маданиятли киши ўз хатти-ҳаракатининг ясама, қўпол бўлмай, оддий ва табиий бўлиши учун ўзини-ўзи кузатиб боради. Яхши юриш, бировнинг иззат-нафсига тегмаслик, маъноли қараш, камтарлик — буларнинг ҳаммаси инсон ҳуснига ҳусн қўшади. Лекин, ховлиқиш, гердайиш, мунофиқлик, хушомадгўйлик, такаббурлик, сурбетлик, безорилик ва қўрслик — булар маданиятсизлик аломатларидир.

Агар кимки ўзидаги бундай ярамас хатти-ҳаракатларни ёшликдан йўқотишга интилмас экан, ҳаёт йўлида жуда кўп қийинчиликларга учраши турган гап.

Яхши фазилатлар, айниқса одобли, хушмуомала бўлиш-инсон умрини узайтиради, тетик ва соғлом бўлиб ўсишига ёрдам беради. Ёмон одатлар, айниқса қўрслик — киши асабларига зарар келтиради. Инсон умрини заҳарлайди.

Мактабларда, ҳатто баъзи олий ўқув юртларида ҳам шундай кўнгилсиз фактларни кўрасиз. Янги столлар, парталар келтирилади. Аммо, кўп вақт ўтмасданоқ столлар синган, турли ёзувлар ёзилган, баъзан эса парталарга пакки билан ўйиб, турли шакллар солинган бўлади.

Китоб — кишининг содиқ йўлдоши. Бизнинг бутун ҳаётимиз китоблар билан — дарсликлар, бадиий адабиёт, илмий асарлар билан боғланган. Ҳолбуки, айрим маданиятсиз китобхонлар баъзан кутубхонанинг қўлдан-қўлга ўтиб, энг кўп ўқиладиган китобларини шундай аҳволга тушириб қўядиларки, уларни кейинчалик қўлга олиб бўлмайди.

Ҳаётда ёши улуғ, меҳнат тажрибаси ортган кишиларга нисбатан ҳамиша иззат-ҳурматда бўлиш ҳам яхши фазилат ва бурчдир.

Катталарни ҳурмат қилиш уларнинг илтимосларини кутиб турмай ҳамма вақт ва ҳар қаерда улар хизматига тайёр бўлишни тақозо қилади. Бунинг учун, аввало, катта ёшдаги кишиларнинг ўзларига нисбатан талабчан, яъни ҳар соҳада — хоҳ ишда, хоҳ оилада, хоҳ юриш-туриш, муомалада ёшларга намуна бўлишлари лозим. Айниқса, раҳбарларнинг ўз ходимларига нисбатан ҳурмат, ғамхўрлик қилишлари, ёшларнинг орзу-интилишларига диққат-эътибор билан қарашлари тарбияда муҳим аҳамиятга эга. Қаттиқ кўнгиллик, бюрократизм, кеккайиш, ёшларнинг талаб-эҳтиёжлари билан ҳисоблашмаслик, менсимаслик каби одатлар халқ ишонч билдирган кишилар учун тоқат қилиб бўлмайдиган ҳолдир.

Дўстлик ҳам буюк куч. Бу кишиларга ғамхўрлик, меҳрибонлик, ҳурмат натижасида мустаҳкамланади. Дўстлари бўлмаган кишиларнинг қисмати аянчлидир. Дўстларни севиш, уларга ғамхўрлик қилиш, ёрдам бериш, яхши ва ёмон кунларида бирга бўлиш билан, агар у хато қилиб қўйса, нотўғри ҳаракат қилса, унга ўртоқларча ҳаққоний сўзни айтишга ҳам одатланиш керак.

Кўриб турибсизки, инсоннинг фазилатлари кўп қиррали. Биз фақат ана шу ҳислатларнинг баъзи белгилари ҳақидагина тўхтаб ўтдик, холос. Бахт ва гўзалликни инсоннинг ўзи яратади.

Буюк ёзувчимиз М. Горький айтганидек, **ҳали шундай кунлар келадики, унда кишилар бир-бирларига қараб лаззатланадилар, ҳар бир киши бошқа бировнинг қаршисида ёруғ юлдуздек чақнаб туради.**

Биз ҳақли равишда қайд этишимиз лозимки, совет халқи ўзининг шонли меҳнати билан улуғ адибимиз орзу қилган кунларни тобора яқинлаштирмоқда. Совет кишилари жаҳонда энг гўзал жамият — коммунизм жамиятини қуряптилар. Бахтиёр авлод — келажак эгалари ана шу гўзал жамиятнинг гўзал кишилари бўлиб қоладилар.

М. РАҲИМОВ,
Октябрь районидаги 35-мактабнинг тил ва адабиёт ўқитувчиси.

Ўртоқ Н. Яҳёева Калинин районидаги Калинин номли колхознинг илғор сут соғувчиларидан биридир. У ҳозиргача ўз боқимидаги сигирлардан 52 минг литрдан кўпроқ сут соғиб олишга муваффақ бўлди. Илғор сут соғувчи ўз зиммасига олган юксак мажбуриятни эртароқ бажариш учун шу кунларда зўр ғайрат кўрсатиб меҳнат қиляпти. Суратда: ўртоқ Н. Яҳёева.

М. Нуриддинов фотоси.

ЛУБКОРЛАР ДАВЛАТ ЗАКАЗИНИ БАЖАРДИЛАР

Оққўрғон районидаги «Ленинград» колхозининг лубкорлари давлатга каноп пояси сотиш йиллик планини пойтахт областида олдингилар қаторида муддатидан илгари бажардилар. 812 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 150 центнердан қимматли техник хом ашёси йиғиштириб олинди. Ғафур Жунусов, Ден Бок Ким, Чан Ан Пак ва бошқалар бошлиқ бригадалар эса «кўк олтин» ҳосилини гектар бошига 160 центнерга етказдилар.

Колхозда уруғлик каноп йиғиштириш ва янчиш ишлари ҳам тугалланди. Ҳар гектар ердан тўрт центнердан Кубанский «333» навли кондицион уруғ йиғиштириб олинди. Бу эса планда кўзда тутилганидан анчагина кўпдир.

Область лубкорлари канопни қайта ишлайдиган заводларга ҳозиргача 240 минг тонна «кўк олтин» етказиб бердилар.

СЎНГГИ ГРАММИГАЧА

Моҳир деҳқон Раҳмат Эргашев бошлиқ звено аъзолари 49 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 30 центнердан ортиқ «оқ олтин» кўтариб, ўз сўзларининг устидан чиқдилар.

— Бунга эришишда, — дейди ўртоқ Р. Эргашев, — сувчиларимиздан М. Уметов, С. Алижонов, шунингдек кўпминг килограммчи теримчиларимиздан К. Ниёзбекова, Х. Темирова, Қ. Қолбоева каби меҳнатсеварлар катта ҳисса қўшдилар.

Ҳозирги кунларда Оққўрғон районидаги Карл Маркс номли колхознинг Раҳмат Эргашев бошчилик қилаётган звеноси аъзолари ҳосилдорликни 35 центнерданга етказиш, бир грамм ҳам «оқ олтин»ни нобуд қилмай териб олиш учун бир ғайратларига ўн ғайрат қўшиб ишламоқдалар.

Келгуси йил мўл ҳосилига замин тайёрлаш мақсадида пахтадан бўшаган ерлар пешма-пеш шудгор қилинмоқда. Икки сменада иш олиб бораётган тракторчилар ерни чуқур ва сифатли ҳайдашга катта эътибор бераяптилар.

Қ. САИДИНОХУНОВ.

МЎЛ ҲОСИЛ ТЎЙИ

1965 йил тўйлар йили бўляпти. Чунки пахта терими бошланганидан сал ўтмаёқ хушхабарлар устига хушхабарлар қанот ёзди. Бу бежиз эмас. Пахтачиликдаги ишларнинг март Пленуми қарорлари асосида ташкил этилиши ижобий натижалар бермоқда Буни бизнинг колхоз мисолида ҳам яққол кўриш мумкин.

Бу йил жуда шарафли йил бўлди. Колхозчиларимиз юз берган сув танқислигини астойдил ишлаб енгдилар. Хўжаликнинг барча соҳасидаги планлар тўла ва ошириб бажарилди. Гўшт, сут, жун, шоли, полиз экинлари ва мева тайёрлаш планлари ошириб адо этилди. План бажарилмаган бирор соҳа қолмади. Хўжалигимизнинг асосий даромад манбаи бўлган пахтачилик соҳасида иш олиб бораётган колхозчиларимиз айниқса қувончли якунларга эга бўлдилар. Миришкор пахтакорларимиз, моҳир механизаторларимиз бу йил ўтган йилга нисбатан колхоз бўйича ҳосилдорликни анча оширдилар. 1270 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан пландаги 22,6 ўрнига 25 центнердан ҳосил кўтардилар. Ўтган йилга нисбатан давлатга 450 тонна кўп пахта сотилди.

Ҳосилдорликни оширишда айрим бригада, звено аъзолари анча дуруст иш қилдилар. Масалан, Л. Иброҳимов бошлиқ звенода пландаги 17,8 ўрнига ҳар гектар ердан 26 центнердан ҳосил кўтарилди. Мирзакарим Мираҳмедов бошлиқ звенода ҳосилдорлик гектарига 8 центнер ошди. Толиб Жумабоев, Қурбонбой Тўрақулов ўртоқлар бошлиқ звеноларда ҳам ҳосилдорлик ана шундай кўтарилди. Мираҳмад Мирзаҳмедов бошлиқ бригадада 164 гектар пахта майдонидан 22,9 ўрнига 25 центнердан пахта йиғиб олинди. Хуллас, ҳосилдорликни оширишга қаратилган бу ҳаракат бизни беҳад қувонтирмоқда.

Айни пайтда биз механизаторлар бошлиқ звенолар ҳар жиҳатдан ўзини оқлаганини, бу усул деҳқонларга маъқул тушиб қолганлигини зўр қаноат ҳосил қилган ҳолда қайд қиламиз. Механизаторларнинг пахтачиликда иш боши бўлишлари юқори ҳосил етиштиришда катта роль ўйнади. Пахта териш машиналарига кенг йўл очилди. Худди шу туфайли бу йил колхозимизда план бўйича етиштирилган ҳосилнинг тенг ярми машина билан териб олинди. 35 та «зангори кема» бункерларидан 1517 тонна пахта тўкилди. Машиналарнинг меҳнат унуми ҳам ёмон бўлмади. Ўрта ҳисобда ҳар бир машина билан 45 тоннадан пахта терилди.

Звено бошлиғи, моҳир механизатор Усуфжон Сардоров, Лома Иброҳимов, Турғун Иброҳимов сингари ўртоқлар ўзлари етиштирган ҳосилдан машина билан 75—90 тоннадан пахта тердилар.

План бажарилгани, ҳосилдорлик оширилгани, топширилган пахтанинг кўпи юқори навларга қабул этилганлиги учун пахтадан катта даромад олдик. Бу соҳадан келган пул бир ярим миллион сўмга етади. Бундан ташқари пахта юқори навга қабул қилинганлиги учун 180 минг сўм қўшимча даромад олдик. Бу шак-шубҳасиз, колхозчиларимизни ўтган йилга нисбатан оладиган даромадларини анча кўпайтиради. Бултур бир иш кунига 4 сўм 5 тийиндан тўланган эди. Бу йил 4 сўм 80 тийиндан тўлашни мўлжаллаяпмиз.

Колхоз правлениеси одамларнинг маданий-маиший аҳволини яхшилаш, уларга яхшироқ хизмат қилиш тадбирларини амалга оширмоқда. Бу йил колхоз правлениеси 20 кишига уй қуриб олиш учун пул берди. Болалар боқчаси, 500 бола ўқийдиган янги мактаб биноси қурилиб ишга туширилди. Ўтган йили битказилган ҳаммом ишлаб турибди. Бир сигирхона, иккита ўғитхона қурилиб бўлди. Хуллас, хўжалик ишларимизда ва колхозчиларга маданий-маиший хизмат қиладиган бинолар кўплаб қад кўтармоқда.

Бу йилги эришилган ғалабалардан руҳланган колхозчилар деҳқончилик маданиятини ошириш, айниқса келгуси йилда ерларни суғоришни яхшилаш тадбирларини ҳам ҳозирданоқ кўра бошладилар. Маълумки, ғўзани бир меёрда текис суғориш учун аввало ер яхши текисланган бўлиши керак. Ер нотекис бўлса бир жойга сув етмайди, иккинчи жойда сув қўллаб қолади. Сувчилар иши қийинлашади, ҳосилга зарар етади. Шунинг учун биз шудгордан олдин айрим нотекис ерларни бульдозер билан текисламоқдамиз.

Бизнинг колхоз аъзолари пахта байрамини мана шундай ғалабаларни қўлга киритган ҳолда, келгуси йил мўл ҳосили учун амалий тадбирларни бажарган ҳолда кутиб олдилар.

Холиқул АБДИҚУЛОВ,
Бўка районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси.

ЖАҲОНДА БИРИНЧИ БОЛАЛАР ТЕАТРИ

Мамлакатимизда янги театр — болалар музикали театри бунёд этилди. Бундай театр ҳали дунёда йўқ. Қарийб 70 йил муқаддам болалар театрининг Октябрь 25 йиллиги кўчасидаги ҳозирги биносида, ўша вақтда эса, бутун Москвага машҳур бўлган «Славан бозори»да К. С. Станиславский билан В. И. Немирович-Данченко учрашган эдилар. Уларнинг донгдор МХАТни тузишга асос солган суҳбати ўн саккиз соатга чўзилган эди. Янги театрнинг биографиясини бошлаш учун ана шундай табаррук жой танлаб олинганига нима дейсиз!

Болалар музикали театрининг биографияси эса шу йил ёздаёқ бошланди. Опера, балет, мимика артистлари, музикачилар конкурсдан ўтиш учун шу ерга кела бошлади. Бўлажак театрнинг қонунлари уларнинг ёш бўлишини, фақат хушовоз бўлиб қолмай, шу билан бирга, енгил, нозик мақомларга уста бўлишини ҳам талаб қилар эди. Ҳозир труппада 40 артист бор. Шулардан энг «кексаси» — 28 ёшда.

Театр бош режиссёри Наталья Ильинична Сацнинг кабинетидаги телефон жиринглагани-жиринглаган. Лекин уни бир жойдан топиш қийин: сўнгги репетициялар кетаяпти ишнинг яна бир чатоқ томони шуки, театрнинг ўз биноси ҳали жиҳозлаб бўлинмаганлиги учун биринчи спектакль — М. Красевнинг «Аёз бобо» операси эстрада театрида кўрсатилади.

Болалар учун театр санъати яратишда Наталья Ильиничналик жон куйдираётган кишини топиб бўлармикин. У, жаҳонда биринчи болалар драма театрини ташкил қилган. Мана, энди биринчи музикали театрни ҳам ўзи ташкил қилаяпти. Дарвоқе Наталья Ильинична болаларга спектаклни музикасиз кўрсатиш мумкинлигини ҳали сира тасаввур қилган эмас. У саҳналаштирган ҳамма спектаклларга ҳамиша музика йўлдош бўлиб келганлигида гап кўп.

Ҳозир янги театр атрофига қандай композиторларни тўплай олганини айтмайсизми. Д. Кабалевский пионерлар тўғрисида опера басталаяпти, Т. Хренников «Ажойиб ўсимлик» деган музикали драма устида ишлаяпти, Д. Шостакович энг кенжатой тингловчилар учун «Қўғирчоқларнинг рақслари» номли симфоник сюита ёзиб беришни ваъда қилди.

Театр болаларни фақат улар учун ёзилган янги опералар билан таништириб қолмай, шу билан бирга, катта тарбиявий иш ҳам олиб боради. Бу ерда музика ҳақида суҳбатлар ўтказиб турилади, симфоник концертлар уюштирилади. Лекин буларнинг ҳаммаси келажакда қилинадиган ишлар. Илк спектакллар мамлакатимизда болалар музикали театри бунёдга келганлигининг даракчиси бўлади.

М. ПАНЧЕНКО,
(ТАСС мухбири).

ШУДГОРЛАШ АВЖИДА

Оққўрғондаги «Москва» колхозининг механизаторлари шудгорлаш ишларини туғаллай деб қолдилар. Чапдаги суратда: колхоз бош агрономи С. Рагибоев кўмаклашишга келган тракторчилардан И. Османов ва Ш. Фахразиев ўртоқларга навбатдаги ишлар юзасидан топшириқ бермоқда. Оржоникидзе районидаги машъал «Қизил Ўзбекистон» колхозининг деҳқонлари давлатга пахта топширишни қизғин давом эттириш билан бир қаторда шудгорлаш ишларини ҳам авж олдирмоқдалар. Унгдаги суратда колхознинг 2-бригадаси ерларини шудгорлаш пайти акс эттирилган.

Қ. Розиқов (ЎзТАГ) ва М. Нуриддинов фотолари.

МЕҲНАТ САРОЙИ

«Правда Востока» кўчаси бўйлаб ўтган бўлсангиз, Ўзбекистон КП Марказий Комитети Бирлашган нашриёти ёнгинасида қад кўтараётган кўп қаватли улкан бинога кўзингиз тушган бўлса керак. Бу Меҳнат саройидир. Бинокорлар ҳозир зўр ғайрат билан меҳнат қилишяпти. Бино корпуслари тўла қад кўтарган. Пардозловчилар, сантехник ва электриклар ишни давом эттиришяпти.

Меҳнат саройида 350 хона мавжуд. Барчаси ёруғ ва ишлаш учун қулай, 500 кишилик катта залда турли хил йиғинлар ўтказилади. Тўртта лифт доимо ҳаракатда бўлади. Ўрнатилаётган вентиляциялар ёзнинг жазирама кунларида ҳам хона ҳароратини бир маромда сақлаб туради.

Бош пудратчи 4-қурилиш тресты 4-бошқармаси бинокорлари Меҳнат саройини келаси йилнинг ўрталарида тўла қўлдан чиқаришни мўлжаллашяпти. Ҳозир иш аниқ график асосида ташкил этилган. У. Абдураҳмонов, Н. Рубан, Н. Мостов каби пешқадам бинокорлар берилган ваъданинг устидан барвақтроқ чиқиш учун белни маҳкам боғлаб меҳнат қилишяпти. Барча участкаларда партиямиз XXIII съезди шарафига бошланган социалистик мусобақа тобора кенг қулоч ёймоқда. Бинокорлар партиямиз съездини муносиб кутиб олишга отланганлар.

М. ЗАРИПОВ.

УЧРАШУВ

чиқди. Бундан ташқари, аҳолининг касб хусусиятини ҳисобга олган ҳолда ички ва ташқи сиёсатнинг турли масалаларига бағишланган махсус брошюралар ҳам нашр этилади. Мисол учун «Партиянинг қишлоқдаги сиёсати тўғрисида» деб аталган брошюралар сериясини кўрсатиб ўтиш мумкин. Мамлакатда марксизм-ленинизм классиклари асарлари ҳам мунтазам нашр этиб туриладди.

* * *

Энди оммавий-сиёсий ишлар тажрибасига тўхтаб ўтамиз. Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг кейинги қарорларида ҳозирги даврда партия пропагандаси билан сиёсий агитация ўртасидаги чегара йўқолиб боради, деб таъкидланади. Партия пропагандаси ва оммавий-сиёсий иш борган сари яқинлашиб, бир-бири билан қўшилиб кетади, бир-бирини тўлдиради.

Сиёсий-тарбиявий ва оммавий ишнинг ҳозирги вақтдаги асосий формаси ва воситаси матбуот, радио ва телевидение ҳисобланади. Чехословакиялик ўртоқларнинг айтишича, пропаганданинг бу воситалари бир вақтнинг ўзида миллионлаб кишилар билан муомала қилиш имконини беради. Радио ва телевидение орқали чиқишларга анча юқори малакага эга бўлган пропагандистларни, комментаторларни, у ёки бу масалаларни чуқур тушунтириб беришга қодир бўлган кишиларни жалб этиш мумкин. Бу ерда раҳбар кадрларнинг радио ва телевидение орқали чиқишларига алоҳида эътибор берилади.

Оммавий агитация ишининг бошқа бир кенг тарқалган формаси савол ва жавоблар минбаридир. Бу минбар районларда партия активи учун ташкил этилади. Ана шу минбарларга партия органларининг раҳбар ходимлари, Марказий Комитетнинг секретарлари, бўлим мудирлари, министрлар, уларнинг ўринбосарлари, план ташкилотлари ва илмий тадқиқот институтларининг ходимлари таклиф этилади. Бу тадбир жуда актив, уюшқоқлик билан ўтказилади, унинг ҳар бирида 50—60 савол ҳал этилади. Ҳозирча бундай тадбирни партия Марказий Комитети икки ойда бир марта ўтказмоқда.

Оммавий агитациянинг бу формаси активларга партиянинг ички ва ташқи сиёсатидан воқиф бўлиш, қизиқтирган саволларга малакали жавоб олиш имконини беради. Бу эса уларга меҳнаткашлар ўртасида тушунтириш ишларини мазмунли олиб боришда қўл келади.

Оммавий агитациянинг учинчи формаси политинформаторлар группаси олиб борадиган ишдир. Бундай группалар область ва район партия комитетлари ҳузурида ташкил этилиб, улар завод ва кооперативларда тушунтириш ишлари олиб борадилар.

Раҳбар кадрларнинг партия марказий органлари иши тўғрисида, халқаро проблемалар ҳақида ва идеология ишига оид масалалар юзасидан мунтазам ахборот бериб туришлари сиёсий ишда муҳим ўрин тутади. Партия Марказий Комитети барча партия ходимлари зиммасига ойида энг камида икки марта саноат корхоналари, қурилиш, транспорт, кооперативлар, ўқув юртлари ва бошқа ташкилотлар коммунистларининг мажлисида иштирок этиш ва сўзга чиқиш мажбуриятини юклайдиган қарор қабул қилган.

* * *

Аҳоли яшайдиган жойда олиб борилаётган сиёсий-тарбиявий ишлар айниқса диққатга сазовордир. Партия ташкилотлари идеология ишининг бу соҳасига кейинги вақтларда эътиборни бирмунча кучайтирдилар.

Шуниси характерлики, партия аъзоларининг тахминан 16,6 проценти қишлоқда яшаб, шаҳарда ишлайди. Ана шуни ҳисобга олиб, аҳоли яшайдиган жойларда бир қанча жамоат ташкилотлари тузилган. Шаҳар ва районларда миллий комитетга сайлов ўтказиладиган ҳар бир сайлов округида миллий комитетнинг бошланғич ташкилоти ўрнида граждан комитети сайланади. Округ аҳолиси йиғилишида сайланадиган бу комитет 10—15 кишидан иборат бўлади. Комитет район миллий комитети депутатларининг сайловчилар олдида вақти-вақти билан ҳисоб бериб туришларини ташкил этади, спорт ва маданий объектлар қуриш, территорияларни ободонлаштириш юзасидан шанбаликлар ва якшанбаликлар уюштиради, округ территориясидаги корхоналар ва савдо муассасалари, маиший хизмат кўрсатиш корхоналари ишини назорат қилиб туради, меҳнаткашларнинг шикоят ва аризаларини кўриб чиқади. Ана шу ишларни бажариш учун турли хил комиссиялар ташкил қилинган. Тажриба тариқасида бир неча граждан комитетларига, масалан, уй-жой фондини ремонт қилиш учун пул маблағлари ҳам ажратиб берилган.

Ҳозир аҳоли яшайдиган жойларда Чехословакия ёшлар Союзи, чехословак-совет дўстлиги Союзи, фашизмга қарши курашувчилар Союзи, Қизил ярим ой жамияти, Чехословакия физкультура ва спорт Союзи ва бошқа турли хил кўнгилли жамиятларнинг бошланғич ташкилотлари тузилмоқда.

Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг 1965 йил январь Пленумида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш мақсадида олиб бораётган тарбиявий ишлари бевосита ишлаб чиқаришга алоқадор бўлмаган жамоат ташкилотларининг иш фаолиятини аҳоли яшайдиган жойга кўчиришга қарор қилинди. Яқин келажакда партия, касаба союз ва ёшлар союзидан бошқа деярли барча жамоат ташкилотларининг фаолияти корхоналар, муассасалар ва ўқув юртларидан аҳоли яшайдиган жойга кўчирилади. Ҳозир ана шу ташкилотларнинг структураси, уларга партия ташкилотлари томонидан раҳбарлик қилишнинг форма ва методлари ўйлаб кўрилмоқда. Ана шундай қилинганда, партия ходимларининг фикрича, ишлаб чиқариш билан банд бўлган коммунистларнинг аҳоли яшаб турган жойдаги жамоат ҳаётида иштирок этиши кучаяди.

Қардош Чехословакия Коммунистик партияси амалга ошираётган идеология ишининг баъзи бир ибратли томонлари ана шулардан иборатдир. Бу ибратли ишлардан бизнинг мамлакатимиз, жумладан республикамиз шароитида ҳам фойдаланилса бўлади.

Х. ПУЛАТОВ,
Ўзбекистон КП Марказий Комитети агитация ва оммавий ишлар секторининг мудири.

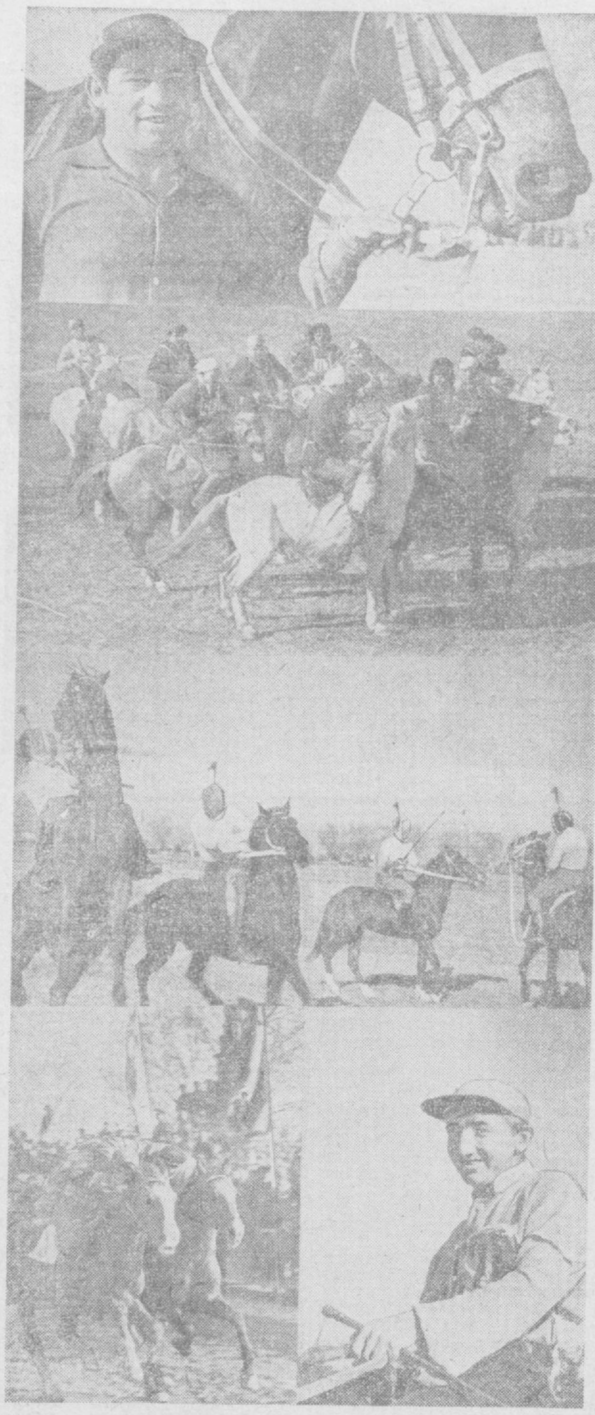

Суратларда: (юқоридан пастга) спорт мастери М. Исмоилов, Улоқ мусобақаси, «Султонлар жанги». Қиз қувиш. «Тинчлик мукофоти» эгаси С. Левадний.

А. Абалян фотолари.

ҲИКОЯ

ИЗЗАТ

Сулаймонқул ота сигирига похол солаётган эди, кўча эшиги тақиллаб қолди. Каллаи саҳарлаб, Назиржон деган ўқувчи бола пахтага айтиб келибди.

— Энди, ота, ўзингиз биласиз, — гуноҳкорона жилмайди ўсмир. — Далада ҳосилнинг таги мўл. Аъзолар териб улгуришолмаяпти.

Назиржон шошиб, қайси бригадага боришни айтди-ю, қўшни ҳовлига ўтиб кетди. Сулаймонқул ака қўлидаги похолнинг ҳаммасини индамай охурга ағдарди-ю, товуқларга дон сепа бошлади. Чолнинг назарида уни пахтага бригадир ёки раис айтиб кирмагани ҳурматсизликдай туюлди.

— Мени, босмачилар билан курашиб, «Ғалаба» колхози бешигини тебратган кишиния! Раисга-ку ўзим иш ўргатиб, учирма қилганман. Энди остонамдан хатлаб киришга ор қилиб қолипти-да.

Сулаймонқул ака жаҳли чиқиб, оёғи остида ўралашган товуқни бир тепди-да, чала уқаланган мардакни томга отди. Товуқ қақ-қағлаб, қанотларини силкитиб нари кетди. Қария сўри четига ўтириб, лўлиболишга суянди. Яктагининг чўнтагидан зиғирёғ рангидаги носқовоғини олиб, тилининг остига бир кафт нос отди. «Аттанг, ҳужжатларим йўқолмаганда, балки иззат-ҳурматимни билишарди», — кўнглидан ўтказди чол. У, тўшакнинг қавиғи сўкилган жойидаги пахтани ғижимлаб туриб, бир зум хаёлга чўмди.

Илгариги вақтларда Сариғсойнинг нариги бети тўқайзор, ботқоқлик эди. Сулаймонқул ака ва қишлоқнинг бошқа активлари дам босмачиларни қувишар, дам босмачилар уларни қувишарди.

Бир куни Сулаймонқул ака фалокатни олдидан сезиб, ёшгина, юлдузи иссиқ хотинини ва кенжатойини шаҳарга, қариндошлариникига жўнатди. Қовоғи учиб турган эди, ташвиши тўғри чиқди. Азонда отларнинг дукур-дукури, инглиз маузерларининг тасир-тусири қишлоқни тутиб кетди. Босмачилар даставвал Шўронинг котиби Сулаймонқул аканинг ҳовлисига бостириб киришди. Сандиқжавон, кўрпа-тўшакларнинг титпитини чиқариб юборишди. Тўсатдан молхона туйнугидан кетма-кет ўқ товушлари эшитилди-ю, ола чопонли, салла ўраган икки киши отдан ағдарилди. Босмачилар молхонани ўраб олишди.

Лекин бу пайт қўлида бешотар ушлаган Сулаймонқул ака, отиша-отиша Шўро идорасининг бутун ҳужжатларини қўйнига солиб, тўқайга, шериклари ёнига чекинган эди. Босмачилар беданани пойлаган калхатдай анча вақт ҳовли атрофида юришди. Фақат эртасига, яқинлашиб келаётган қизилларнинг шарпасини билгач, босмачилар уйга ўт қўйиб, ўзлари қуён бўлишди. Сулаймонқул ака қишлоқда Шўролар ҳукуматини мустаҳкамлагани учун олган барча раҳматнома ва фахрий ёрлиқлар ҳам куйиб кетди. У фақат давлат ҳужжатларини қутқариб қолган эди.

«Қани, ўша ёрлиқлар йўқолмаганда, балки бутун қишлоқда иззатли-обрўли киши бўлардим, далага раис айтиб келарди», ўзича ғудурлади Сулаймонқул ака. Лекин, у Назиржоннинг ювош кўзларидаги илтижони хаёлига келтириб, бир оз ҳовридан тушди. Даст ўрнидан турди-ю, бир чеккага носини туфлаб, уйга кирди. Невaралари пишиллаб ухлаб ётишибди. Қозиқдаги тўнини ва шойи қийиқчасини олиб, ташқарига чиқди. Чуст дўпписининг кизагини кериб, бошига қўндирди.

Сой кўпригидан ўтиб, Назиржон айтган бригадага яқинлашганда, бирдан Сулаймонқул аканинг дили ёришди. Илгариги тўқайзор ўрнида бунёдга келган, икки четида сарвқомат тераклар шовуллаб турган кенг йўл, анови мевазор боғ кўзига жуда бошқача кўринди. Бирам файз кирибдики. бу ерларга. «Шунинг ўзи юзта ёрлиқдан афзал эмасми!» хаёлидан ўтказди чол.

Пахтазордан гуриллаётган товуш эшитиларди. Сулаймонқул ака пайкалга яқинлашгач, терим машинаси олдида турган бир йигит унга пешвоз чиқди.

— Ие, келинг, келинг, устоз, — қувониб саломлашди йигит. — Иш билан бўлиб, уйингизга боролмадик. Яна қийин пайтда ўзингиз қўллагани келибсиз-да, яшанг, ота.

Сулаймонқул аканинг чеҳраси ёришди. У раис билан қуюқ саломлашар экан, оппоқ хирмонга қараб кўзи қамашди. Иккаласи этак тутиб, эгатлар оралаб гаплашиб кетишди. Қария эрталабки мулоҳазаларидан хижолатга тушди. Ахир, иззат-ҳурмат фақат қоғозда эмас. Кишиларнинг кўнглидаги ташаккур, раҳматномалар ҳам ёрлиқдан кам эмас экан. Лекин чол сир бой бергиси келмади. Фақат:

— Хайт деган туяга мадад-да. Мана, биз ҳам ҳалашгани келдик, — деди кулимсираб.

Маҳкам МАҲМУДОВ.

Чавандозлар байрами

Пахта байрами кунлари Тошкент ипподромига Ленин орденли Андижон области, гўзал Фарғона водийси, қадимий ва навқирон Самарқанд ҳамда Бухоро, Қашқадарё, Сирдарё ва бошқа область чавандозлари маҳоратларини намойиш этгани тўпланишди.

Отда рақсга тушиш, «султонлар жанги» миллий ўйини, оламон пойга, от устида бир-бирини қулатиш, қиз қувиш мусобақалари ғолиблиги, «Тинчлик», Тошкент шаҳар, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий комитети, Ўзбекистон ССР кубоги, Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги министрлиги мукофотлари учун икки кун давомида қизғин тортишувлар бўлди.

«Султонлар жанги»да СССР спорт мастери В. Фомин ғолиб чиқди. Қиз қувиш мусобақаси жуда қизиқарли ўтди. Тошкентлик А. Абдуқодиров ва Н. Макарова программанинг бу турида ғолиб келишди.

Икки кун давомида 20 та улоқ ўртага ташланди. Сирдарё ва Тошкент область чавандозлари бошқа командаларга қараганда энг кўп улоқни маррага ташлашди.

Қорабайир отларида оламон пойга мусобақаси жуда кескин ўтди. Тошкент область вакили С. Левадний «Этюд» отида 2 минут 10 секундда икки километр масофани босиб ўтди ва фахрли биринчи ўринга чиқди ҳамда «Тинчлик» мукофоти эгаси бўлди. Унинг командадош дўсти М. Чилибеков ғолибдан 2 секунд кейин маррага келди. Тошкентлик спорт мастери М. Исмоилов учинчи ўринда қолди.

15 та турли паст-баланд тўсиқлардан ошиб ўтишда андижонлик чавандоз Ю. Мадалиев 4 та штраф очко билан ғолиб келди ва Ўзбекистон ССР Кубогини олди.

Кескин курашдан кейин пойтахт шаҳар командаси биринчи, Тошкент область вакиллари иккинчи, Андижон чавандозлари учинчи ўринларни эгаллашди.

Кеча мусобақа қатнашчиларига 7 минг сўмлик 160 та қимматбаҳо совғалар, кубоклар топширилди.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

„КОСМОС-98" ПАРВОЗДА

ТАСС АХБОРОТИ

1965 йил 27 ноябрда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши — «Космос—98» учирилди.

Йўлдош ичига ТАСС 1962 йил 16 мартда эълон қилган программага мувофиқ космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

Йўлдош параметрлари қуйидагича бўлган орбитага чиқарилди:

— Бошланғич айланиш даври — 92 минут,

— Ер сатҳидан максимал узоқлашуви (апогейида) — 570 километр,

— Ер сатҳидан минимал узоқлашуви (перигейида) — 216 километр,

— Орбитанинг оғиши — 65 градус.

Йўлдош ичида илмий аппаратлардан ташқари қуйидагилар бор:

— 19, 996 магагерц частотада ишлайдиган радиопередатчик:

— Орбита элементларини аниқ ўлчайдиган радиосистема;

— Приборлар ва илмий аппаратларнинг иши тўғрисидаги маълумотларни Ерга юбориб туриш учун мўлжалланган радиотелеметрик система.

Йўлдош ичига ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш — ҳисоблаш маркази олинаётган ахборотларни ишлаб чиқмоқда.

СПОРТ

С. ДИАМИДОВ МАМЛАКАТ ЧЕМПИОНИ

Москвада СССР гимнастикачиларининг шахсий-команда биринчилиги мусобақалари олти кун давом этди. Тошкентлик гимнастикачи Сергей Диамидов зўр маҳорат намойиш қилиб, мамлакатнинг абсолют чемпиони номини олишга муваффақ бўлди. Ҳамшаҳримизга катта олтин медаль топширилди. Аёллар ўртасида ленинградлик Наташа Кучинская шундай муваффақиятга эришди.

Команда ҳисобида ҳам Ўзбекистон вакиллари чакки қатнашишмади. Улар умумий еттинчи ўринни олишди. Биринчи ўринни эса Москва гимнастикачилари эгаллади.

АНДРЕЙКО ЯНА ПЕШҚАДАМ

Халқаро шашкачиларнинг еттинчи ва саккизинчи турдаги учрашувлари турнир жадвалига ўзгартишлар киритди. Биринчилик пешқадамлари ригалик А. Андрейко ва москвалик М. Галкин учрашувлари, табиийки, катта қизиқиш туғдирди. Ригалик олдин Б. Бергални мағлубиятга учратди ва И. Степанов билан дуранг қилди. Унинг яқин рақиби М. Галкин эса иккала турда ҳам мағлубиятга учради. У киевлик В. Каплан ва ўзбек шашкачиси Т. Қосимовга ютқазди. Шундай қилиб, А. Андрейко саккиз имкониятдан етти очко тўплаб, якка пешқадам бўлиб олди.

Тошкентлик С. Давидов кейинги икки партияни муваффақиятсиз ўтказди. У Л. Слободский ва М. Корховлардан енгилди. Е. Черкасский ва В. Рапопортлар эса дуранг натижалар билан қаноатландилар.

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

Мавсумни якунлаган футболчилар ўртоқлик учрашувлари ўтказмоқдалар. «Пахтакор» командаси ҳам «Политотдел» ва Ўзбекистоннинг «Б» класс футболчиларидан тузилган терма команда билан учрашди. Бу ўйиндан тушган маблағ олимпиада шаҳарчаси қурилиши ҳисобига ўтказилди. Марказий «Пахтакор» стадионида бўлган бу ўйинда томошабинлар кўпгина истиқболли ёш футболчиларни кўришга муваффақ бўлдилар. Булар биринчи галда самарқандлик Мамедов, тошкентлик Турғунов, андижонлик Лавриков ва бошқалардир. Учрашувнинг биринчи бўлимида Г. Красницкий Ўзбекистон командаси дарвозабони Шокиров (Андижон, «Спартак»)ни тўпни сеткадан олиб чиқишга мажбур қилди. Учрашув тугашига икки минут қолганда «Пахтакор» дарвозабони Любарцев ҳам таслим бўлди: Новиков (Тошкент, «Сокол») ҳисобни тенглаштиришга муваффақ бўлди. Эртасига пахтакорчилар Андижонда маҳаллий спартакчилар билан мусобақалашдилар. Бу учрашув ҳам 1:1 ҳисобида тугади. Қизиқарли ўйин Самарқандда бўлди. Чет эл сафарига кетаётган Москва спартакчилари бу ерда маҳаллий «Спартак» командаси билан куч синашдилар. Майдон эгалари тажрибали рақибларга муносиб қаршилик кўрсатдилар. ва ўйинни 1:1 ҳисобида дуранг қилиб якунлашга муваффақ бўлдилар.

ҚИСҚА САТРЛАРДА

Совет хотин-қизлари комитетининг таклифига биноан Замбия хотин-қизларининг биринчи делегацияси Совет Иттифоқига келди. Африкалик меҳмонлар болаларни тарбиялаш системаси билан ҳамда совет хотин-қизларининг турмуш ва меҳнат шароитлари билан танишиш истагини билдирдилар. Делегация аъзолари Москва, Тошкент, Самарқандда бўлишади, Тожикистонга боришади.

(ТАСС).

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

30 НОЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Концерт** (болалар учун). 18.25 — **Инглиз тили** (мактабгача ёшдаги болалар учун).

18.30 — **Телевизион янгиликлар** (ўзбек, рус тилларида).

Рус тилида: 18.50 — **Здоровье** (илмий-оммабоп программа). 19.30 — **Мимик этюдлар** (Тошкент телестудияси премьераси). 19.45 — **Бола тарбияси ҳақида**. 20.05 — **Дорбозлар** (бадиий фильм).

21.20 — **Эшиттиришлар программаси**.

Ўзбек тилида: 21.25 — **Қувноқ куй ва трюклар**. 22.00 — **Ёрқин ҳаёт тележурнали**.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 30/XI да **Кармен**.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 30/XI да **Юлдузлар жамоли**, 1/XII да **Гамлет**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 1/XII да **Нурхон**.

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА — 30/XI кеч соат 7 яримда **«Эстрадада ёшлар» деган катта эстрада концерти**. Концертда: Ўзбекистон эстрада оркестри, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар ва солистлар қатнашади. Билетлар сотилмоқда.

КИНО

Дайди (1 ва 2-серия) — НАВОИЙ номли, «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

Ишонгим келади — «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Бу телба дунё (кеч 6-25 ва 9-15 минутда) — САНЪАТ САРОЙИ.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

3, 4 декабрда

ҲИНДИСТОН

МАНИПУРА РАҚС ТРУППАСИНИНГ

концертлари

Труппа раҳбари — **Сингхайит**.

Концерт кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар Концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан ва район кассаларида кундуз 12 дан сотилади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

Юность

цирк коллективи

қизиқчилар группаси

совет цирки усталарининг

ГАСТРОЛИ.

Кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

БИРЛАШГАН НАШРИЁТГА

печатниклар, линотипчилар, шогирдлар, ёрдамчи ишчилар, қоғоз қирқувчилар, шоферлар, уборшицалар

КЕРАК

Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, 127-хонада кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

Тошкент область, Калинин район, Қатортол қишлоқ советидаги «Москва» колхозининг «Қизил Шарқ» участкасида турувчи **Ҳусан Миртасхонов**нинг шу ерда турувчи Зумрад Миртасхоновадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Калинин район халқ судида кўрилади.

Хизматчи кўчаси, Оталиқ проезд, 6-уйда турувчи **Насиба Қосимова**нинг Зайцев кўчаси, 17-уйда турувчи Тошпўлат Қосимовдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Сапёрная кўчаси, 86-уй, 10-квартирада турувчи **Галина Дмитриевна Борзикова**нинг Чилонзор массив, 6-Б сектор, 51-уйда турувчи Евгений Алексеевич Борзиковдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Чилонзор район халқ судида кўрилади.

Самарқанд дарвоза кўчаси, Жиззах проезд, 98-уйда турувчи **Тўлаган Шорасулевич Иброҳимов**нинг Фармон кўчаси, 13-уйда турувчи Зуҳра Иброҳимовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Чилонзор район халқ судида кўрилади.

ЕР КУРРАСИДА

ВДР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ БАЁНОТИ

ХАНОЙ, 27 ноябрь. (ТАСС). Америка империалистлари Вьетнам Демократик Республикасига қарши даҳшатли ҳаво уруши жараёнида ўта кетган даражада ваҳшиёна жиноятлар қилмоқдалар. Қўшма Штатлар авиацияси мактабларга, медицина муассасаларига, бозорларга ва бошқа объектларга ҳужум қилмоқда. Вьетнам Демократик Республикаси ташқи ишлар министрлигининг эълон қилинган баёнотида шу тўғрида гапирилади. Америка самолётлари Хазнанг, Тхайбинь, Намха, Куангнинь вилоятларидаги ва бошқа вилоятлардаги шаҳарларни ҳамда аҳоли яшайдиган районларни доим бомбардимон қилмоқдалар, ҳамда ўққа тутмоқдалар. Муҳим саноат маркази бўлган Намдинь шаҳри ўн марта бомбардимон қилинди. Шаҳарнинг неча юзлаб кишилари ўлдирилди ва ярадор қилинди, кўп уйлар вайрон қилинди.

Америка ҳукумати, деб таъкидланади Вьетнам информация агентлиги тарқатган баёнотда, мустақил ва суверен давлат бўлмиш Вьетнам Демократик Республикасига осмондан ҳужум қилиш билан Вьетнам масаласи юзасидан 1954 йилда Женевада тузилган битимларни ва халқаро ҳуқуқнинг энг элементар принципларини поймол этмоқда.

АМЕРИКА САМОЛЁТЛАРИ УРИБ ТУШИРИЛДИ

ХАНОЙ, 27 ноябрь. (ТАСС). Вьетнам Демократик Республикаси қуролли кучлари 23 ноябрда Куангнинь вилояти тепасида Шимолий Вьетнамнинг ҳаво чегарасига бостириб кирган иккита Америка самолётини уриб туширдилар.

Вьетнам информация агентлиги шу ҳақда хабар бериб ёзадики, 25 ноябргача Вьетнам Демократик Республикаси территорияси устида уриб туширилган Америка самолётларининг умумий сони 799 тага етди.

ЗАНЖИБАРДА СОВЕТ КИНОСИ ФЕСТИВАЛИ

ЗАНЖИБАР, 27 ноябрь. (ТАСС). Кваме Нкрума номли колледжда Совет фильмлари фестивали ўтказилди. Студентлар ва ўқитувчилар бир қанча бадиий ва ҳужжатли кинокартиналарни томоша қилдилар. Жумладан, «Коммунист», «Амирликнинг емирилиши», «Марите» фильмлари ва Украина ҳамда Ўрта Осиё Республикалари халқлари ҳаёти тўғрисида ҳикоя қилувчи ҳужжатли фильмлар кўрсатилди.

Томошабинлар Совет киносанъати асарларини жуда самимий кутиб олдилар.

ҲИНДИСТОН СИЁСИЙ АРБОБЛАРИ СОВЕТ ЁРДАМИ ТЎҒРИСИДА

ДЕҲЛИ, 29 ноябрь. (ТАСС). «Совет Иттифоқи саноатда, айниқса оғир саноатда кучли давлат секторини барпо этишда Ҳиндистонга биринчи бўлиб ёрдам кўрсатди, — деди «ҳинд—совет иқтисодий ҳамкорлиги»нинг бу ерда ўтаётган семинарида миллий план комиссиясининг аъзоси В. К. Рао, Совет ёрдами, — деб давом этди у, — кўпгина соҳаларда ғарб мамлакатлари, жумладан, Қўшма Штатлар кўрсатаётган ёрдамдан анча муҳим аҳамиятга эгадир».

Рао айтдики, ҳар иккала мамлакат ўртасида тинмай кенгайиб бораётган иқтисодий ҳамкорликнинг мустақил Ҳиндистоннинг ривожланаётган экономикаси учун ҳаётий муҳим аҳамияти бор.

Семинарда Ҳиндистон тинчлик тарафдорлари ҳаракатининг таниқли арбоби С. Сокхей ҳам сўзга чиқди. У саноат учун ҳинд техник кадрлари тайёрлашда Совет Иттифоқи кўрсатаётган ёрдамга юксак баҳо берди.

АЛОҚА МИССИЯСИНИНГ НОРОЗИЛИГИ

ХАНОЙ, 27 ноябрь. (ТАСС). Вьетнам халқ армияси олий қўмондонлигининг алоқа миссияси Вьетнамда кузатувчи ва контроль қилувчи халқаро комиссияга кеча яна норозилик мактуби юбориб, Вьетнам тўғрисидаги 1954 йилги Женева битимларига ва халқаро ҳуқуқ принципларига қатъий риоя қилинишини талаб қилди.

ВИА агентлигининг хабар беришича, алоқа миссиясининг мактубида айтиладики, 25 ноябрда Қўшма Штатларнинг Жанубий Вьетнамда ва Таиландда жойлашган 7-Флоти кемаларидаги самолётларнинг катта группаси Вьетнам Демократик Республикасининг ҳаво чегарасига бир неча марта бостириб кирди. Куангнинь, Нгеан ва Тхань Хоа вилоятларидаги аҳоли яшайдиган бир қанча пунктлар бомбардимон қилинди ва ўққа тутилди. Мактубда яна айтиладики, бундан икки кун илгари Америка қузғинлари Шонла вилоятидаги аҳоли яшайдиган пунктларни бомбардимон қилган эдилар.

Алоқа миссияси билдирадики, Америка авиациясининг Вьетнам Демократик Республикасига қарши ҳужумлари республиканинг территориал бутунлиги ва суверенитетини бузишдир.

ФРАНЦИЯДА ЕР ЙЎЛДОШИ УЧИРИЛДИ

ПАРИЖ. (ТАСС). Франция ўзининг биринчи «А — 1» Ер йўлдошини учирди. Йўлдош Франциянинг Жазоирдаги Хамагир бошқариладиган снарядлар тажриба марказидан уч босқичли «Диаман» ракетаси ёрдамида орбитага чиқарилди. Йўлдошнинг оғирлиги 42 килограмм.

Варшава марказида янги опера ва балет театри қад кўтармоқда. Театр икки минг томошабинга мўлжалланган. Театр мактаби ва музей ҳам шу ерда жойлашади.

ЦАФ — ТАСС фотоси.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, Редактор ўринбосарлари — 25885, 26232. Масъул секретарь — 34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 31936. Партия турмуши — 25811, Саноат, транспорт ва қурилиш, ахборот ва спорт бўлимлари — 33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 28761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 02470. Индекс 64969. Нашр. № 1901.